INFORME ANUAL

2019

Ercros

2019

INFORME ANUAL

El present informe anual comprèn l'informe de gestió i els quadres més rellevants dels comptes anuals del Grup Ercros consolidat, corresponent a l'exercici tancat el 31 de desembre de 2019, que van ser aprovats per unanimitat pel consell d'administració el 21 de febrer de 2020, previ informe favorable de la comissió d'auditoria reunida el mateix dia.

Ercros

Índex

1	**Carta del president**	3
2	**Situació del Grup**	5
3	**Evolució i resultat dels negocis**	10
4	**Liquiditat i recursos del capital**	18
5	**Principals riscos i incerteses**	23
6	**Esdeveniments posteriors al tancament de l'exercici**	32
7	**Evolució previsible**	33
8	**Activitats de R+D+i**	34
9	**Adquisició i venda d'accions pròpies**	36
10	**Una altra informació rellevant**	37
11	**Informe de govern corporatiu**	43
12	**Estat d'informació no financera**	43
13	**Comptes anuals del Grup Ercros**	45
13.1	Estat consolidat de situació financera	46
13.2	Estat consolidat del resultat integral	48
13.3	Estat de canvis en el patrimoni total consolidat	49
13.4	Estat consolidat de fluxos d'efectiu	50
14	**Sèries històriques del Grup Ercros**	51
14.1	Estat consolidat de situació financera	52
14.2	Estat consolidat del resultat integral	53

Denominació social: Ercros, S.A.
CIF: A-08000630
Domicili social: Avinguda Diagonal, 593–595
08014 Barcelona
Tel: (+34) 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073
E-mail: ercros@ercros.es
www.ercros.es

Excepte els casos en què la comprensió del text ho requereixi, totes les referències incloses en el present document que utilitzin el masculí com a gènere comú, s'entendran efectuades indistintament al conjunt de persones, homes i dones, a fi d'evitar la reiteració de termes i facilitar-ne la lectura.

1 Carta del president

Senyores i senyors accionistes:

El 2019, el Grup Ercros va assolir un ebitda de 61 milions d'euros i va obtenir un benefici de 31 milions d'euros. Tots dos resultats són inferiors als de l'exercici anterior, però cal tenir en compte que l'activitat es va veure afectada per la continuació de la fase baixista del cicle químic, que es va iniciar en la segona meitat de 2018 derivada de la desacceleració de l'activitat industrial al món desenvolupat.

Una conseqüència d'aquesta desacceleració va ser que els preus de la majoria de les matèries primeres van iniciar un camí de reducció, que es va traslladar al seu torn al preu dels productes finals, que ja estaven pressionats per una demanda feble i una oferta abundant. Tot i això, el nostre Grup va aconseguir tancar l'any amb un lleu creixement dels ingressos, gràcies a l'augment del 14,4% del volum de productes venuts, després de la posada en marxa de nova capacitat de producció de les plantes de clor-sosa i d'altres productes amb demanda creixent, com són les tauletes per al tractament de l'aigua de piscines, els poliols i alguns principis actius farmacèutics.

Amb aquestes inversions pràcticament hem finalitzat totes les actuacions previstes en el Pla Act 2016-2020, amb un desemborsament de l'ordre de 100 milions d'euros. Inicialment, aquest pla es va dissenyar per fer front al canvi tecnològic derivat de la prohibició europea de produir clor-sosa amb tecnologia de mercuri però, posteriorment, es va ampliar amb actuacions de modernització i millora de l'eficiència energètica de les nostres instal·lacions industrials i d'augment de la capacitat de fabricació dels productes esmentats.

Una altra dada rellevant de l'exercici 2019 que és important remarcar és que, malgrat els menors resultats i l'elevat pagament per inversions i provisions, vam aconseguir augmentar de forma molt significativa el flux de caixa lliure, que va arribar als 28 milions d'euros davant els 7 milions de 2018. Aquest augment va ser possible, principalment, gràcies a l'alt ebitda obtingut i a la gestió del capital circulant. La generació d'aquests recursos produïts ens ha permès reduir el deute financer net en més de 16 milions d'euros i retribuir l'accionista amb 11 milions d'euros.

Els resultats de 2019 han estat molt estables al llarg de l'any i a partir del tercer trimestre han superat als de 2018. D'altra banda, l'ebitda del segon semestre del 2019 va superar, així mateix, en 1,5 milions d'euros al del primer. Aquesta és una circumstància excepcional perquè tradicionalment la segona meitat de l'any, per raons estacionals, acostuma a presentar resultats inferiors als de la primera meitat.

Gràcies a la millora experimentada en el segon semestre del l'any passat, el Grup ha complert les condicions establertes per retribuir l'accionista, de manera que si la junta ho aprova pagarem un dividend de 0,05 euros per acció de la mateixa manera que hem iniciat un nou programa de recompra d'accions pròpies per a la seva amortització, amb l'objectiu de complir el compromís de destinar el 45% del benefici de 2019 a retribuir l'accionista.

En el consell segueix havent-hi una presència equilibrada de gèneres. De fet, destaquem entre les empreses cotitzades espanyoles pel que fa a presència i protagonisme femení en el seu consell. No obstant això, el percentatge del 16,5% que representen les dones sobre la plantilla del Grup és insuficient i, tot i que va augmentant en cada exercici de forma sostinguda, ho fa d'una forma massa lenta. Per donar-li un impuls al procés i arribar a mig termini els objectius d'igualtat de gènere, estem duent a terme accions informatives i de conscienciació.

En el camp de la sostenibilitat, seguim treballant per assolir el 2050 la neutralitat en les nostres emissions de CO_2 i contribuir a la lluita contra el canvi climàtic. Com a primer pas hem fixat uns objectius per al 2030 que, respecte de 2015, suposen reduir les emissions directes i indirectes en un 25%; el consum energètic en un 20%; i el consum d'aigua en un 30%. Així mateix, volem aconseguir que l'1% del consum d'energies sigui produït a partir de fonts renovables dins les nostres pròpies instal·lacions, que el 70% de l'energia elèctrica consumida procedeixi de fonts renovables i que el 90% del consum tingui certificació energètica.

També, cal destacar els resultats assolits durant l'exercici en prevenció i seguretat laboral amb la reducció en un 36% de l'accidentalitat entre el personal propi i extern, la més baixa dels últims 10 anys. No obstant això, l'absentisme per malaltia comuna es va incrementar un 13% respecte de 2018, fet que ens preocupa i sobre el qual estem actuant.

La previsió per al present exercici s'està fent molt complicada per la gran incertesa derivada de l'extensió del covid-19 i la seva repercussió sobre l'economia mundial. Per protegir al nostre personal i contribuir a frenar la propagació de virus, en el Grup Ercros estem prenent les mesures oportunes, d'acord amb les recomanacions de les autoritats sanitàries i del sector.

Sense considerar els possibles efectes d'aquesta crisi, la nostra estimació és que el 2020 la marxa dels nostres negocis no variarà significativament respecte de 2019. Totes les previsions de les publicacions especialitzades indiquen que els preus dels productes finals es mantindran en uns nivells similars als de l'any passat. Davant la dificultat d'obtenir millors preus, estem orientant la nostra estratègia comercial al manteniment del volum de vendes i a concentrar l'activitat en les aplicacions i països amb millor retorn.

Per la part de les despeses, en el que portem transcorregut d'any s'està observant una reducció molt important del preu de l'electricitat i del petroli, el que és un indicador de la dificultat que trobaran els nostres proveïdors per aplicar augments de preu en les matèries primeres. Contemplem més aviat que poden evolucionar a la baixa. Aquest fet hauria de redundar en una possible millora dels marges al llarg de l'any 2020 i suposar una aportació positiva al compte de resultats.

Antoni Zabalza Martí
President i conseller delegat d'Ercros

Barcelona, 21 de febrer de 2020

2.1. Estructura organitzativa

Els òrgans de govern de la societat Ercros, S.A. («la Societat» o «Ercros») són la junta general d'accionistes i el consell d'administració, i dins d'aquest la comissió d'auditoria i la comissió de nomenaments i remuneració. Els òrgans de gestió operativa són l'ecofin i el comitè de direcció.

a) La junta general d'accionistes

El 14 de juny de 2019, la Societat va celebrar la junta general ordinària d'accionistes. En l'ordre del dia es va incloure a més de les propostes preceptives o habituals —aprovació dels comptes anuals, reelecció de l'auditor extern, votació consultiva de l'informe sobre remuneracions dels consellers i delegació en el consell i en el secretari per a l'execució dels acords— les següents propostes:

- L'aprovació de l'estat d'informació no financera conforme al que es preveu en la Llei 11/2018, de 28 de desembre. L'estat d'informació no financera ha ampliat l'informe de responsabilitat social, que fins aleshores Ercros presentava com a punt informatiu de l'ordre del dia de la junta, no sotmès a votació [veure el capítol 12].

- L'aprovació de la renovació de la política de remuneració dels consellers pel període 2020-2022, en vèncer el termini de vigència de l'anterior política, aprovada per la junta de 2016 pel període 2017-2019. La política vigent manté la mateixa estructura i criteris de l'anterior.

- La proposta de pagament d'un dividend per import de 6.473 milers d'euros, equivalent a 0,06 euros bruts per acció, que representa un desemborsament *(«payout»)* del 14,5% del benefici consolidat del Grup Ercros el 2018 [veure el capítol 10.1 b) (ii)].

- Una reducció del capital social de 888.240 euros, mitjançant l'amortització de les 2.961 milers d'accions pròpies que posseïa la Societat, representatives del 2,7% del capital social, que van ser adquirides en el marc del programa de recompra d'accions pròpies, amb un cost d'adquisició de 11.477 milers d'euros, la qual cosa representa un desemborsament equivalent al 25,7% del benefici consolidat obtingut el 2018 [veure els capítols 9 i 10.1 a)].

La junta ordinària d'accionistes va aprovar totes les propostes d'acords compreses en l'ordre del dia. Van concórrer a la mateixa 7.315 accionistes titulars de 78.974 milers d'accions, que van representar el 73,2% del capital subscrit amb dret a vot, del qual un 20,3% va estar present i un 52,8% va estar representat.

La Societat va abonar una prima de 0,005 euros bruts/acció als accionistes que van assistir a aquesta junta.

b) El consell d'administració

La composició del consell d'administració d'Ercros no ha variat al llarg de 2019 i la seva configuració és la següent:

- President i conseller executiu: Antonio Zabalza Martí.

- Conselleres independents: Lourdes Vega Fernández i Carme Moragues Josa.

- Consellers enquadrats a la tipologia «Altres consellers externs»: Laureano Roldán Aguilar i Eduardo Sánchez Morrondo.

El secretari no conseller és Daniel Ripley Soria.

El 2019 el consell es va reunir en sis ocasions, totes elles amb assistència física de tots els consellers.

En la seva sessió del 19 de desembre de 2019, el consell d'administració va realitzar l'avaluació sobre la qualitat i eficiència del funcionament del consell i les comissions d'auditoria i de nomenaments i remuneració, així com sobre l'acompliment del primer executiu de la Societat i de cada conseller. A la mateixa sessió, el consell va aprovar el manual de prevenció de riscos penals i la política de compliment penal.

(i) Comissió d'auditoria

La composició de la comissió d'auditoria, que no ha variat durant 2019, és la següent:

- Presidenta: Carme Moragues Josa, consellera independent.

- Vocals: Lourdes Vega Fernández, consellera independent, i Laureano Roldán Aguilar, conseller enquadrat en la tipologia «Altres consellers externs».

El secretari de la comissió d'auditoria és Josep Rovira Pujals, qui és així mateix director d'administració d'Ercros.

Al llarg de 2019, la comissió d'auditoria va mantenir sis reunions, en cinc d'elles van assistir-hi tots els seus membres i a la restant es va absentar un conseller.

El 22 de febrer de 2019, es va aprovar el reglament de la comissió d'auditoria d'acord amb el que es preveu en la guia tècnica 3/2017 sobre comissions d'auditoria d'entitats d'interès públic, aprovada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors («CNMV») el 27 de juny de 2017.

De la comissió d'auditoria en depèn el servei d'auditoria interna, que està dirigit per Xavier Álvarez García, i el comitè de compliment, que està integrat per Xavier Álvarez García i Asunción Loste Madoz, directora del servei jurídic.

(ii) Comissió de nomenaments i remuneració

El 2019 no hi ha hagut canvis en la composició de la comissió de nomenaments i remuneració, que està integrada per:

- Presidenta: Lourdes Vega Fernández, consellera independent.
- Vocals: Carme Moragues Josa, consellera independent, i Eduardo Sánchez Morrondo, conseller enquadrat a la tipologia « Altres consellers externs».

El secretari d'aquesta comissió és Joaquín Sanmartín Muñiz, qui a més és el director de recursos humans d'Ercros.

El 2019, la comissió va celebrar dues reunions a les quals van assistir-hi tots els seus membres.

El 25 d'abril de 2019, es va aprovar el reglament de la comissió de nomenaments i remuneració, d'acord amb el que es preveu a la guia tècnica 1/2019 sobre comissions de nomenaments i remuneracions aprovada per la CNMV el 20 de febrer de 2019.

c) Ecofin

És l'òrgan que assegura la posada en pràctica i el seguiment dels acords adoptats pel consell d'administració, realitza un control periòdic de l'evolució dels negocis i aprova l'execució de les inversions i el finançament del Grup.

Està format pel conseller executiu, el director general de negocis, el director general econòmic-financer i la secretària general. Aquest òrgan es reuneix amb una freqüència quinzenal i sempre que la situació ho requereixi.

La composició de l'ecofin no ha sofert canvis al llarg de 2019.

d) Comitè de direcció

És l'òrgan encarregat del seguiment mensual de l'evolució dels negocis.

Està format pel conseller executiu, els dos directors generals, els directors de les tres divisions i els directors de la secretaria general, administració, finances, per al desenvolupament sostenible, recursos humans i sistemes d'informació. A les sessions del comitè de direcció hi són convidats altres responsables del Grup, com ara els responsables comercials de les principals activitats.

El 2019, el comitè de direcció no ha variat a la seva composició i s'ha reunit en 11 ocasions.

Composició del consell d'administració el 31-12-19

Conseller	Càrrec	Categoria	Comissions	Últim nomenament
Antonio Zabalza Martí	President i conseller delegat	Executiu	–	10-06-16
Carme Moragues Josa	Consellera coordinadora	Independent	Auditoria i nomenaments i remuneració	21-03-17
Lourdes Vega Fernández	Consellera coordinadora suplent	Independient	Auditoria i nomenaments i remuneració	10-06-16
Laureano Roldán Aguilar	Conseller	Altres externs	Auditoría	10-06-16
Eduardo Sánchez Morrondo	Conseller	Altres externs	Nomenaments i remuneració	10-06-16
Daniel Ripley Soria	Secretari no conseller			

2.2. Estructura industrial

El grup industrial Ercros («el Grup» o «el Grup Ercros») està diversificat en tres segments de negoci: (i) la divisió de derivats del clor, unitat estratègica de negoci amb el clor com a nexe comú; (ii) la divisió de química intermèdia, centrada a la química del formaldehid, a partir del qual es fabriquen la resta de productes que composen el seu portafoli; i (iii) la divisió de farmàcia, que es dedica a la fabricació de principis actius farmacèutics («API» per les sigles en anglès d'*active pharmaceutical ingredients*).

El 31 de desembre de 2019, el Grup tenia deu centres productius tots ells situats a Espanya. En aquest exercici no es van produir canvis significatius en l'estructura industrial del Grup.

Centres i productes

Divisions	Centres	Productes	Aplicacions
Derivats del clor	Flix, Monzón, Tarragona, Sabiñánigo, Vila-seca I i Vila-seca II	Àcid clorhídric	Indústria en general
		ATCC	Aigua de piscines
		Clor	Fabricació de derivats
		Clorat sòdic	Blanqueig de pasta de paper
		Clorit sòdic	Tractament d'aigües
		EDC	Fabricació de VCM
		Hipoclorit sòdic	Tractament d'aigües
		Potassa càustica	Indústria química
		PVC	Construcció
		Sosa càustica	Indústria en general
		VCM	Fabricació de PVC
Química intermèdia	Almussafes, Cerdanyola i Tortosa	Coles i resines	Indústria de la fusta
		Compostos per emmotllar	Sanitaris i material elèctric
		Formaldehid	Fabricació de derivats
		Formiat sòdic	Indústria d'adobats de la pell
		Paraformaldehid	Resines
		Pentaeritritol	Pintures
Farmàcia	Aranjuez	Àcid fusídic	Infeccions cutànies
		Eritromicines	Antibiòtics
		Fosfomicines	Antibiòtics

2.3. Funcionament

a) Missió i principis

El Grup Ercros té com a propòsit general consolidar-se com un grup industrial sòlid i durador, que contribueixi de manera sostenible a la generació de riquesa i al benestar de la societat, que proporcioni retorns adequats als seus accionistes i que afavoreixi el ple desenvolupament personal i professional dels qui l'integren.

L'actuació del Grup, dirigida a incrementar el seu valor, està guiada per quatre principis bàsics: (i) màxima seguretat per als seus empleats, veïns i instal·lacions; (ii) sostenibilitat; (iii) satisfacció de les necessitats dels seus clients; i (iv) qualitat total dels seus productes.

b) Estratègia empresarial

El Grup Ercros defineix la seva estratègia empresarial en plans plurianuals que estableixen les mesures que han d'adoptar-se per augmentar la productivitat i l'eficiència en l'ús dels seus recursos.

Els tres grans objectius estratègics del Grup a llarg termini són:

- Conformar un grup químic amb presència internacional, eficient, sanejat i rendible.
- Aconseguir instal·lacions productives, modernes, sostenibles, respectuoses amb el medi ambient, industrialment integrades, de dimensió europea i situades en ubicacions competitives.
- Posar el focus en productes d'alt valor afegit, que presentin avantatges competitius i que tinguin expectativa de creixement.

c) Pla de modernització industrial i ampliació de la capacitat productiva

El 2019, el Grup ha prosseguit la modernització i ampliació de les seves instal·lacions d'acord amb el que es preveu en el Pla Act.

El Pla Act es va dissenyar inicialment per a fer front al canvi tecnològic derivat de la prohibició europea de produir clor amb tecnologia de mercuri i, posteriorment, va ser ampliat amb actuacions orientades a la modernització i millora de l'eficiència energètica del parc industrial del Grup, i a l'augment de la capacitat de fabricació dels productes de major demanda i èxit comercial. Després de la incorporació d'aquestes noves actuacions, el pla suposarà inversions per un import entorn dels 100.000 milers d'euros en el període 2016-2020. En l'actualitat, l'execució d'aquest pla està molt avançada i segueix el calendari previst.

Al llarg de 2019 van entrar en funcionament les següents inversions:

- Al gener va finalitzar el procés de posada en marxa de l'ampliació de la capacitat de producció de les plantes de poliols (pentaeritritol, dipentaeritritol i formiat sòdic) de la fàbrica de Tortosa. La capacitat conjunta de les dues primeres plantes ha augmentat en 5.000 t/any, fins a arribar a una capacitat total de 35.000 t/any; en el cas del formiat sòdic, l'increment ha estat de 3.000 t/any, fins a aconseguir les 23.000 t/any.
- A l'octubre va culminar la tercera ampliació de la capacitat de la planta de producció de clor i sosa càustica de la fàbrica de Vila-seca I, amb la posada en marxa d'un nou electrolitzador de 26.000 t/any, després de la qual la capacitat total de producció de clor del Grup Ercros és de 217.000 t/any (172.000 t/any a la fàbrica de Vila-seca I i 45.000 t/any a la de Sabiñánigo), la qual cosa ha permès al Grup situar la producció real de clor i sosa càustica en un nivell similar a l'aconseguit el 2017, últim any de funcionament de les plantes de producció amb tecnologia de mercuri.
- Al desembre va entrar en funcionament l'ampliació de 6.000 t/any de la planta de tauletes pel tractament de l'aigua de piscines («ATCC») de la fàbrica de Sabiñánigo. Amb aquesta ampliació, la capacitat nominal de producció d'ATCC del Grup serà de 28.000 t/any.
- També al desembre, va finalitzar la construcció d'un nou magatzem de productes acabats a la fàbrica d'Aranjuez, amb una capacitat d'uns 150.000 Kg.

El major volum de productes disponible després de les ampliacions de les plantes esmentades ha consolidat la presència del Grup en els mercats en què opera ha millorat la quota de participació en aquests mercats i ha permès obrir-ne altres de nous. Addicionalment, aquestes actuacions porten associades millores tecnològiques en els processos de fabricació i una major eficiència energètica, amb la conseqüent millora de la posició competitiva del Grup.

d) Model i reptes dels negocis

El clor és el nexe comú de la divisió de derivats del clor. El clor i la sosa càustica s'obtenen simultàniament en el mateix procés de producció a partir de clorur sòdic dissolt en aigua (salmorra) i electricitat, en una relació fixa d'1 tona de clor per 1,12 tones de sosa. Aquest conjunt és el que es coneix com a unitat electrolítica («ECU»).

El marge de l'ECU ve determinat: (i) per la part de l'ingrés, pel preu de venda de la sosa coproduïda i la rendibilitat de les diferents aplicacions del clor; i (ii) per la part del cost, d'una banda, pel preu que a cada moment té l'energia elèctrica, que suposa entorn del 45% dels costos de producció de l'ECU, i pel cost de les matèries primeres consumides en la producció de derivats clorats. El 2019, aproximadament, un 60% del clor que va produir el Grup va ser destinat a fabricar productes derivats del clor (hipoclorit sòdic, àcid clorhídric, ATCC i la cadena EDC/VCM/PVC) i la resta es va subministrar per canonada a un client.

El repte de la divisió de derivats del clor a curt termini és optimitzar l'ampliació de la capacitat de les plantes d'electròlisi augmentant el volum de vendes de sosa i derivats del clor; tot això en un context de major oferta en el mercat i feblesa de la demanda dels principals sectors d'aplicació, i en conseqüència de baixada de preus generalitzada. A mig termini, el repte és fer front a la finalització del contracte amb el client de clor sense que es ressenti la rendibilitat del negoci. I a llarg termini, és assumir els costos derivats dels objectius de descarbonització de la indústria i augmentar el pes dels productes amb major valor afegit i mercats en expansió.

El formaldehid és el producte central de la divisió de química intermèdia, i el metanol la seva principal matèria primera. Aquest aprovisionament suposa entorn d'un 30% dels costos variables de la divisió. El 79% del formaldehid que el Grup produeix es destina a la fabricació de derivats, tant líquids com sòlids. Aquests últims (paraformaldehid, poliols i compostos per emmotllar), que suposen el 67% de la facturació del negoci, tenen un major valor afegit que els líquids i el seu mercat és de dimensió mundial.

El repte d'aquest negoci per a 2020, en un entorn econòmic advers, és millorar els marges dels productes i consolidar la posició de determinades zones geogràfiques. A mig termini, el repte de la divisió de química intermèdia és consolidar el llançament de noves gammes de resines (ErcrosGreen+ i ErcrosTech), amb millors prestacions ambientals i tecnològiques. I a llarg termini, és mantenir el seu lideratge mundial basat en la diferenciació qualitativa respecte dels productes de la competència, principalment d'origen asiàtic, mantenint la seva competitivitat.

L'activitat de la divisió de farmàcia se centra en la producció de matèries primeres i API (per les sigles en anglès d'active pharmaceutical ingredient), genèrics, principalment, de la família dels antibiòtics. La divisió també està especialitzada en la producció de principis actius i intermedis per a tercers, dissenyats a mida per als clients. El principal valor d'aquest negoci és el seu lideratge mundial tant pel domini dels processos de fermentació com per la seva capacitat d'obtenir productes estèrils. L'important pes dels mercats exteriors en el negoci fa que tant el seu volum de vendes com el seu marge estigui influït pel tipus de canvi del dòlar respecte de l'euro.

El repte d'aquest negoci a curt termini és rendibilitzar la major capacitat de fabricació de productes estèrils amb la incorporació de nous productes i l'obertura a nous mercats de la fosfomicina sòdica estèril, així com aconseguir un major aprofitament de la capacitat de fermentació instal·lada augmentant el volum de vendes de l'àcid fusídic, tot això en un context de pressió sobre els marges per l'increment de preus de matèries primeres claus. A mig i llarg termini, l'estratègia és ampliar la cartera amb nous productes; respondre a les exigències de qualitat dels clients i organismes reguladors, i fer front a la competència de la Xina i l'Índia.

3.1. Anàlisi de l'evolució i resultat dels negocis

a) Producció

El funcionament òptim de les ampliacions de capacitat de producció el 2019, dutes a terme en el marc del Pla Act [veure el capítol 2.3 c) anterior], s'ha traduït en un augment del 10% de la producció del Grup respecte de l'any anterior. De tal manera que el Grup va fabricar en el passat exercici 1.488 milers de tones de productes, 1.353 tones més que el 2018.

L'augment més significatiu el va protagonitzar la divisió de derivats del clor, que va veure augmentar un 13% la seva producció. La producció de clor i sosa càustica, que s'havia reduït significativament pel tancament de les plantes d'electròlisi de mercuri a finals de 2017, el 2019 ha fet un important pas cap a la recuperació dels seus nivells de producció anteriors: el volum de clor produït ha augmentat un 26% i el de la sosa un 32% respecte de 2018.

La major disponibilitat de clor ha permès augmentar el volum de fabricació de diversos derivats clorats. Pel mateix motiu, s'ha més que triplicat la producció d'EDC, fet que ha redundat en una menor compra d'EDC extern, que és el derivat clorat que ha de comprar el Grup per a atendre les seves necessitats actuals de clor (l'EDC és el producte que inicia la cadena del PVC i està compost per clor i etilè; en una situació de suficiència de clor, el Grup fabrica el seu propi EDC).

Amb l'ATCC i el clorit sòdicc, però especialment amb el PVC, el 2019, s'han aconseguit rècords històrics de producció anual.

La divisió de química intermèdia va ser la que el 2018 menys es va ressentir de la caiguda generalitzada del volum de producció i, després d'aquesta baixada puntual, el 2019 ha tornat a la senda dels últims exercicis, amb un creixement moderat però progressiu entorn del 3% anual. Dins d'aquest negoci, la producció de poliols —que va ser objecte d'una ampliació de capacitat a principis d'exercici— ha augmentat un 21%.

La divisió de farmàcia ha estat el contrapunt del Grup pel que fa a producció, al disminuir el seu volum un 4%. No obstant això, en aquest cas és interessant observar com ha evolucionat el mix de famílies de productes, atès que les que tenen un menor valor afegit són les que han experimentat una major caiguda mentre que la fosfomicina sòdica estèril i l'àcid fusídic —que ofereixen les rendibilitats més altes del negoci— han augmentat un 24% i un 10%, respectivament, el seu volum produït.

b) Ingressos

Entre 2018 i 2019, la xifra de vendes de productes s'ha mantingut pràcticament estable malgrat el major volum de productes venuts (un +14,4%). Això es deu a la caiguda generalitzada dels preus després dels màxims que es van aconseguir a mitjans de 2018, excepte en el cas dels principis actius farmacèutics que van continuar la seva evolució alcista.

La xifra de vendes de productes va ascendir a 638.737 milers d'euros i va ser un 0,1% inferior a l'aconseguida l'any anterior, que va ser de 639.543 milers d'euros.

La divisió de derivats del clor va ser la que es va veure més afectada per la important baixada del preu dels seus principals productes, la sosa càustica i el PVC; la xifra de vendes d'aquest negoci va caure un 0,7%, fins als 391.635 milers d'euros (394.388 milers d'euros el 2018).

La divisió de química intermèdia també va reduir la seva facturació (el -2,3%). El 2019, la xifra de vendes d'aquesta divisió va assolir els 189.587 milers d'euros enfront dels 193.992 milers d'euros de l'any anterior. Malgrat que la revaloració del dòlar —moneda en la qual es realitza el 26,2% de les vendes d'aquest negoci— ha aportat 2.609 milers d'euros a les vendes, aquesta menor facturació es va deure a la repercussió en el preu dels productes finals de la reducció del cost de les principals matèries primeres (metanol i melamina), encara que el traspàs no es va realitzar íntegrament el que ha permès millorar els marges del negoci.

En canvi la facturació de la divisió de farmàcia, malgrat el 4% de caiguda del volum de producció, ha experimentat una evolució molt positiva. Entre 2018 i 2019, les vendes van passar de 51.163 milers d'euros a 57.515 milers d'euros, la qual cosa suposa un increment del 12,4%. La posada en marxa a ple rendiment de les ampliacions de capacitat productiva escomeses a les plantes de fermentació, síntesi i productes estèrils ha permès disposar d'un major volum de productes per a satisfer un mercat en alça. D'altra banda, la solidesa de la demanda ha permès que els preus de tots els productes d'aquest negoci experimentessin un creixement acomodat a l'encariment de les matèries primeres intermèdies. Addicionalment, l'efecte del dòlar ha millorat en 1.288 milers d'euros la xifra de vendes respecte de 2018. La família de productes que ha tingut un millor comportament ha estat la de les fosfomicines, que va augmentar la seva facturació un 32%.

A més dels productes de la divisió de farmàcia, —a la divisió de derivats del clor— el clor i el clorit sòdic i —en la divisió de química intermèdia— els poliols van ser els productes que van tenir un millor comportament el 2019.

L'exercici, no obstant això, no va ser bo per als dos productes que més aporten a la facturació del Grup, el PVC i la sosa càustica, que entre tots dos suposen el 35% de la xifra de vendes consolidada.

El PVC va haver de reduir el seu preu pressionat per la feblesa de la demanda i la caiguda del preu de la seva matèria primera, l'etilè. El major volum de producte venut, encara que va permetre que la xifra de vendes tingués una evolució positiva, va ser insuficient per a compensar la pèrdua de marge unitari com s'explica al subapartat c) següent.

En el cas de la sosa, la caiguda del preu va ser la resposta d'un mercat en contracció a un excés d'oferta després del desabastiment dels últims anys que va portar els preus a màxims històrics. L'augment del volum de les vendes del Grup el 2019 va ser insuficient per a compensar l'efecte de la caiguda del preu i impedir que la facturació evolucionés a la baixa. En termes de rendibilitat, la pèrdua de xifra de vendes va quedar una mica matisada perquè la major disponibilitat de sosa pròpia va permetre reduir la proporció de sosa externa comercialitzada, el marge de la qual és sensiblement inferior. La variació del preu de venda de la sosa és el que més impacte sol tenir als resultats del Grup.

No hi ha cap client individualment considerat que representi més d'un 10% de les vendes del Grup, no obstant hi ha un client que compra el 40% del clor produït.

El 2019, la xifra de negocis del Grup es va veure tanmateix afectada per la reducció per import de 1.352 milers d'euros dels ingressos per prestació de serveis (un -4,2%). Pràcticament tota aquesta disminució es deu a la menor retribució del servei d'interrompibilitat de l'energia elèctrica per part de Red Eléctrica Española («REE»), que va disminuint de manera progressiva any rere any de tal manera que, entre 2018 i 2019, s'ha reduït un 27,8% (un 45,8% entre 2017 i 2018).

Per contra, l'epígraf «Altres ingressos d'explotació» va augmentar en 5.102 milers d'euros, en gran part a causa de l'augment de les subvencions rebudes en compensació per les emissions de CO_2 indirecte [veure el capítol 4.2 b)].

També cal destacar la plusvàlua generada de 3.148 milers d'euros per la venda d'un terreny, no afecte a l'activitat, i els 2.233 milers d'euros d'ingressos extraordinaris obtinguts en la seva major part per la venda de ferralla de les plantes de mercuri desmantellades.

El resultat conjunt d'aquestes partides va donar un augment dels ingressos de 4.271 milers d'euros, en passar de 684.802 milers d'euros el 2018 als 689.073 milers d'euros de 2019.

Vendes per negocis

MILERS D'EUROS

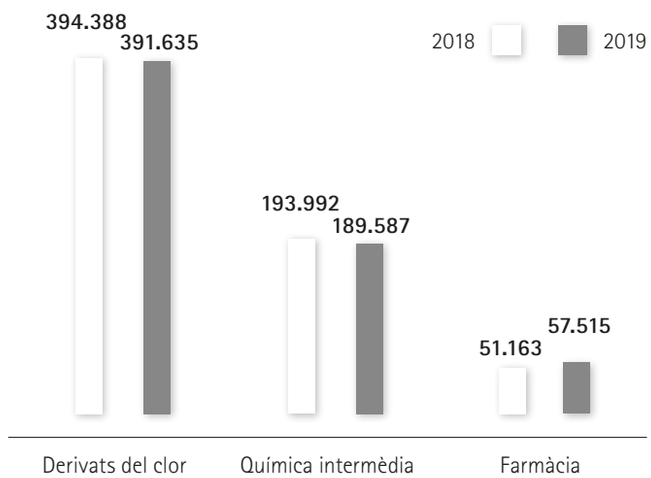

Els cinc principals productes

% SOBRE LES VENDES DE PRODUCTES EL 2019

Els cinc principals aprovisionaments i subministraments

% SOBRE LES COMPRES EL 2019

c) Despeses

Les despeses el 2019 van ascendir a 628.169 milers d'euros i van ser un 2,4% superiors a les de 2018, que es van elevar a 613.690 milers d'euros. Tots els epígrafs que composen aquest capítol van experimentar una evolució alcista entre 2018 i 2019, d'una forma més moderada en el cas dels aprovisionaments i subministraments i més elevada en la resta.

El 2019, la factura dels aprovisionaments i subministraments va augmentar un 0,4%, malgrat que el preu dels principals components van continuar la tendència a la baixa iniciada a finals de 2018, empenyent al seu torn a retallar els preus de venda dels productes finals, com s'ha indicat al subapartat b) anterior.

Degut a que els preus van pressionar a la baixa, el lleuger augment de les compres va ser conseqüència de l'efecte volum. En aquest cas, la major quantitat de matèries primeres adquirides —resultat de l'augment de la producció [veure el subapartat a) anterior]— que va compensar les menors compres de EDC i sosa càustica externs, que van caure un 18% i un 54% respectivament, en augmentar la producció pròpia, com s'ha explicat al subapartat b) anterior].

La conseqüència d'aquesta petita pujada de les compres i el manteniment de la xifra de vendes de productes és un lleu augment de la ràtio dels aprovisionaments i subministraments sobre les vendes del Grup, que ha passat del 68,5% el 2018 al 68,8% el 2019.

El 2019, els aprovisionaments van ascendir a 343.573 milers d'euros (341.780 milers d'euros el 2018). Va destacar la caiguda del preu del metanol (un -21%), matèria primera bàsica de la divisió de química intermèdia, la rendibilitat de la qual fins i tot va augmentar en traslladar només parcialment la disminució d'aquest cost variable als preus dels productes finals.

L'energia elèctrica és el principal subministrament de la divisió de derivats del clor, que compra a dos de les principals comercialitzadores d'electricitat d'Espanya i de França. Els contractes amb aquestes empreses són anuals, es renoven al seu terme i el seu preu està referit al *pool.*

No va ocórrer el mateix amb l'etilè, que és una matèria primera important en la cadena del PVC, el preu del qual va caure menys que el seu equivalent en el producte final amb la conseqüent pèrdua de marge. En el cas del PVC fabricat a partir d'EDC extern (que ja porta incorporat part de l'etilè i clor) la pèrdua va ser encara més significativa ja que el preu d'aquesta matèria primera va augmentar de manera significativa (el +18%), especialment durant la primera meitat de 2019. Afortunadament, la major disponibilitat de clor ha permès augmentar la fabricació de PVC a partir d'EDC propi en detriment de l'EDC extern. De tal forma que si el 2018 el 92% de l'EDC que es precisava en la cadena del PVC va ser d'origen extern, aquest percentatge s'ha reduït al 83% el 2019.

El clorur sòdic, per la seva part, es va desmarcar de la tendència a la baixa dels preus i va pujar un 10% resultat del mix de consum i de la millor qualitat del producte consumit. Aquest producte és matèria primera per a la fabricació de clor i sosa càustica, encara que el seu pes sobre el cost d'aquests productes no sigui tan significatiu com el de l'electricitat.

Pel que fa a la factura dels subministraments, va ascendir a 96.171 milers d'euros, pràcticament el mateix import que en l'exercici anterior (96.027 milers d'euros), amb un comportament dispar dels principals productes que integren aquest epígraf. D'una banda, la factura elèctrica es va reduir un 1% empesa pel menor preu unitari de l'electricitat i malgrat l'augment de la quantitat adquirida, d'acord amb la major producció. La caiguda d'aquest cost va evitar empitjorar la rendibilitat del clor, la sosa i els seus derivats. Per altra banda, el cost del gas natural va experimentar un augment del 4%, la qual cosa va afectar negativament els marges del negoci de química intermèdia i del PVC.

El metanol, l'electricitat i l'etilè són les matèries primeres que més pesen en els costos del Grup. Aquests tres productes suposen el 39% de l'import total de les compres consolidades, i superen el 40% dels costos totals dels processos de fabricació del formaldehid, clor-sosa i PVC, respectivament.

El capítol de despeses inclou també les despeses de personal, que van suposar 83.127 milers d'euros, un augment del 4,1%. La raó d'aquest increment és la pujada de les cotitzacions de la Seguretat Social, per l'augment de les bases, i dels salaris. El 2019, la plantilla mitjana del Grup Ercros era de 1.297 persones, set més que el 2018.

Les altres despeses d'explotació han ascendit a 97.461 milers d'euros (89.659 milers d'euros el 2018), 7.802 milers d'euros més. Aquest epígraf inclou, com a principals partides, les despeses de manteniment, que van disminuir un 5,5%; les despeses de transport, que van augmentar un 10,6% i les despeses d'arrendament d'instal·lacions logístiques, que van augmentar un 36,3%.

Les dotacions de provisions van augmentar 1.483 milers d'euros respecte de l'import provisionat el 2018 (un +23,3%) com a resultat de la revaluació del cost de les actuacions de remediació de sòls. El 2019, es van dotar provisions per 7.837 milers d'euros (6.354 milers d'euros el 2018).

d) Resultats

(i) Resultats consolidats

El 2019, l'activitat del Grup Ercros s'ha vist afectada per la continuació de la fase baixista del cicle químic derivada de la contracció del sector industrial europeu. Després de quatre anys d'escalada ininterrompuda, en la segona meitat de 2018 es va iniciar una senda de caiguda del preu de la majoria de les matèries primeres i, per translació, del preu dels productes finals, que es van veure pressionats per la feblesa de la demanda i l'excés d'oferta al mercat. Aquesta situació s'ha anat corregint lleument conforme avançava l'any, de tal forma que el resultat brut d'explotació («ebitda») del segon semestre supera en 1.488 milers d'euros al del primer semestre. Això és important perquè, tradicionalment, la segona meitat de l'any presenta per raons estacionals menor activitat.

Aquest efecte també s'observa en la comparació de l'ebitda de 2019 amb el de l'exercici anterior, ja que si bé l'ebitda és inferior al de 2018, la variació més significativa es va produir en la primera part de l'any.

L'evolució dels ingressos i despeses entre 2018 i 2019 ha donat lloc a un ebitda que ha disminuït un 14,4% i ha aconseguit els 60.904 milers d'euros (71.112 milers d'euros el 2018). El menor ebitda ha comportat, així mateix, una reducció de la ràtio del marge de l'ebitda ordinari [1] sobre vendes, que ha passat del 11,3% el 2018 al 9,5% el 2019.

En el passat exercici, es van comptabilitzar dues partides de diferent signe, no afectes a l'activitat ordinària, que no van tenir contrapartida el 2018: la venda d'un terreny, que va generar una plusvàlua de 3.148 milers d'euros, i la deterioració de propietats d'inversió, de 5.615 milers d'euros.

Per part seva, les amortitzacions, de 26.576 milers d'euros, van ser lleugerament més elevades que les de 2018 (el +0,8%); no obstant això, el registre de la deterioració d'actius originat ha fet que el resultat d'explotació («ebit») hagi disminuït un 35,8% entre 2018 i 2019, en passar de 44.747 milers d'euros a 28.713 milers d'euros.

Les despeses financeres —per import de 6.502 milers d'euros— es van reduir un 20,3% pel menor cost mitjà del deute, el menor impacte per diferències de canvi i l'efecte de la condonació del deute del soci extern d'Ufefys, S.L.

El 2019, el Grup ha registrat un ingrés de 414 milers d'euros (1.132 milers d'euros el 2018) d'empreses participades i un ingrés de 8.418 milers d'euros per l'impost als guanys citat anteriorment (6.876 milers d'euros el 2018). Al 31 de desembre de 2019, el Grup encara disposa d'actius per impost diferit no registrats per import de 65.051 milers d'euros (76.397 milers d'euros al tancament de 2018).

[1] L'ebitda ordinari s'obté restant l'ebitda les partides no recurrents i va ser de 63.360 milers d'euros en el 2019 i de 75.645 milers d'euros en el 2018).

Tot això porta a un benefici de 31.043 milers d'euros que, comparat amb el benefici obtingut el 2018, de 44.594 milers d'euros, és un 30,4% inferior.

La reducció del benefici però també, encara que en menor proporció, del nombre d'accions que composen el capital social han fet que el benefici per acció («BPA») hagi passat de 0,4085 euros el 2018 a 0,2924 euros el 2019 [veure el capítol 10.2 c).

Compte de pèrdues i guanys

MILERS D'EUROS

	Exercici 2019	Exercici 2018 [2]	Variació (%)
Ingressos	**689.073**	**684.802**	**0,6**
Vendes de productes	638.737	639.543	-0,1
Prestació de serveis	31.045	32.397	-4,2
Altres ingressos d'explotació	13.466	8.364	61,0
Reversió de provisions per obligacions diverses	2.233	1.821	22,6
Variació d'existències	444	2.677	-83,4
Resultat de venda de propietats d'inversió	3.148	0	—
Despeses	**-628.169**	**-613.690**	**2,4**
Aprovisionaments	-343.573	-341.780	0,5
Subministraments	-96.171	-96.027	0,1
Despeses de personal	-83.127	-79.870	4,1
Altres despeses d'explotació	-97.461	-89.659	8,7
Dotació de provisions i altres despeses extraordinàries	-7.837	-6.354	23,3
Ebitda	**60.904**	**71.112**	**-14,4**
Amortitzacions	-26.576	-26.365	0,8
Deteriorament de propietats d'inversió	-5.615	0	—
Ebit	**28.713**	**44.747**	**-35,8**
Despeses financeres, pèrdues i deteriorament	-6.502	-8.161	-20,3
Participació en guanys d'associades	414	1.132	-63,4
Resultat abans d'impostos	**22.625**	**37.718**	**-40,0**
Impostos als guanys	8.418	6.876	22,4
Resultat de l'exercici	**31.043**	**44.594**	**-30,4**
Benefici per acció (euros)	**0,2924**	**0,4085**	**-28,4**

[2] El compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2018 s'ha reexpressat per incloure l'aplicació de la NIIF 16 a l'efecte de fer-lo comparable amb el corresponent a l'exercici 2019.

Resultats dels negocis [1]

MILERS D'EUROS

	Divisió de derivats del clor			Divisió de química intermèdia			Divisió de farmàcia		
	Exercici 2019	Exercici 2018	Variació (%)	Exercici 2019	Exercici 2018	Variació (%)	Exercici 2019	Exercici 2018	Variació (%)
Ingressos	**435.334**	**432.560**	**0,6**	**191.427**	**197.199**	**-2,9**	**56.931**	**53.222**	**7,0**
Vendes de productes	391.635	394.388	-0,7	189.587	193.992	-2,3	57.515	51.163	12,4
Prestació de serveis	31.005	32.262	-3,9	40	48	-16,7	0	87	–
Altres ingressos	9.123	6.721	35,7	3.825	1.479	–	518	164	–
Variació d'existències	3.571	-811	–	-2.025	1.680	–	-1.102	1.808	–
Despeses	**-397.390**	**-377.657**	**5,2**	**-176.719**	**-184.503**	**-4,2**	**-46.223**	**-45.176**	**2,3**
Aprovisionaments	-208.912	-195.063	7,1	-116.007	-127.538	-9,0	-18.654	-19.179	-2,7
Subministraments	-77.912	-77.955	-0,1	-14.405	-13.974	3,1	-3.854	-4.098	-6,0
Despeses de personal	-48.786	-46.838	4,2	-21.373	-20.921	2,2	-12.968	-12.111	7,1
Altres despeses	-61.780	-57.801	6,9	-24.934	-22.070	13,0	-10.747	-9.788	9,8
Ebitda ordinari	**37.944**	**54.903**	**-30,9**	**14.708**	**12.696**	**15,8**	**10.708**	**8.046**	**33,1**
Amortitzacions	-16.169	-16.122	0,3	-7.296	-7.108	2,6	-3.111	-3.135	-0,8
Guanys d'explotació	**21.775**	**38.781**	**-43,9**	**7.412**	**5.588**	**32,6**	**7.597**	**4.911**	**54,7**
Actius	289.893	296.436	-2,2	146.492	158.740	-7,7	55.773	52.731	5,8
Passius	82.372	93.204	-11,6	32.949	33.720	-2,3	9.261	9.738	-4,9
Inversions en immobilitzat	25.250	20.662	22,2	2.835	7.314	-61,2	5.487	3.609	52,0

[1] La suma dels epígrafs de les divisions no es correspon amb el total dels diferents epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat ja que determinades partides no s'han assignat a cap divisió.

(ii) Resultats de la divisió de derivats del clor

Com s'ha explicat als subapartats anteriors, 2019 no va ser tan bon exercici com els dos precedents per al negoci de derivats del clor; la caiguda de preus dels productes finals, especialment de la sosa i el PVC, el va afectar de forma molt acusada provocant una significativa deterioració de marges.

La caiguda de marges s'ha mitigat per l'abaratiment de costos, especialment en el cas de l'electricitat, la principal matèria primera, i per l'augment del volum venut, gràcies a l'entrada en àrees del mercat espanyol fins ara ocupades per altres competidors.

En aquest context, l'ebitda del negoci, que va assolir els 37.944 milers d'euros, va sofrir una reculada del 30,9% respecte de 2018. D'aquesta manera, el marge d'ebitda sobre vendes es va situar en el 9,7% enfront del 13,9% de 2018, si bé continua mantenint-se pròxim a l'objectiu del 10%.

Després de descomptar les amortitzacions, per un import de 16.169 milers d'euros, s'arriba al resultat d'explotació del negoci que va ser de 21.775 milers d'euros, un 43,9% inferior al de 2018.

(iii) Resultats de la divisió de química intermèdia

La divisió de química intermèdia va experimentar una millora progressiva de la contribució a mesura que avançava l'any, de tal forma que per al conjunt de l'exercici el benefici d'explotació del negoci va augmentar de manera significativa (un +32,6%). L'any va ser especialment favorable per a la família dels poliols, amb un augment de la capacitat productiva que va permetre un creixement del volum venut del 19%.

Aquest negoci s'ha mogut en un escenari de forta demanda dels mercats i caiguda de costos. Aquesta combinació, com s'ha dit al subapartat c) anterior, va permetre que la repercussió en els preus dels productes finals de la disminució dels aprovisionaments fos només parcial. Això explica que, encara que la xifra de vendes va retrocedir, l'ebitda va augmentar en 2.012 milers d'euros, un 15,8% més. També va influir favorablement la revaloració del dòlar sobre l'euro, que va ajudar les exportacions sense perjudicar les compres. L'impacte del tipus de canvi sobre l'ebitda, en comparació amb 2018, ha estat de 2.609 milers d'euros.

Conseqüent amb la millora del marge, la ràtio de l'ebitda sobre vendes ha passat del 6,5% de 2018 al 7,8% de 2019, ja més prop dels valors propis d'aquest negoci.

Després de registrar les amortitzacions —que s'han incrementat un 2,6%— arribem al resultat d'explotació del negoci, que va ascendir a 7.412 milers d'euros enfront dels 5.588 milers d'euros de l'exercici anterior.

(iv) Resultats de la divisió de farmàcia

La divisió de farmàcia ha seguit el 2019 el camí ascendent emprès en els últims exercicis. A aquest negoci li van ser favorables pràcticament tots els paràmetres en aquest exercici.

La solidesa del mercat li va permetre una pujada generalitzada dels preus dels productes finals però, sobretot, del volum venut, especialment en el cas dels productes que presenten major valor afegit. Així mateix, li va afavorir el tipus de canvi mitjà del dòlar, divisa que suposa el 43,2% de les seves vendes. L'únic punt negatiu va ser l'augment del cost de les matèries primeres intermèdies (un +13,7%), tot i així ha pogut ser parcialment compensat per la significativa baixada de costos de les energies (un -6%).

De la concurrència dels factors comentats, sorgeix un ebitda que creix un 33,1% respecte de l'exercici anterior: de 8.046 milers d'euros el 2018 passa a 10.708 milers d'euros el 2019, un augment de 2.662 milers d'euros.

Aquesta important millora ha possibilitat un significatiu salt del marge d'ebitda sobre vendes que ha assolit el 18,6% (15,7% el 2018).

Finalment, després de restar les amortitzacions de 3.111 milers d'euros, el resultat d'explotació del negoci ha assolit els 7.597 milers d'euros enfront dels 4.911 milers d'euros obtinguts el 2018, un augment del 54,7%.

e) Mercats geogràfics

Al contrari del que va succeir l'any anterior, l'any 2019 el mercat exterior va tenir un millor comportament que l'interior, gràcies, en part, al favorable tipus de canvi mitjà del dòlar, que va impulsar les exportacions cap a les zones que operen amb aquesta divisa. De tal forma que la lleugera disminució de les vendes del Grup (del -0,1%) és el resultat de l'augment en un 2,0% de les exportacions i la reducció en un 2,1% de les vendes a Espanya.

El mercat interior va suposar el 52% de les vendes, amb un import de 329.914 milers d'euros (336.876 milers d'euros el 2018). El 48% de les vendes restants va correspondre al mercat exterior, amb un import de 308.823 milers d'euros (302.668 milers d'euros el 2018).

La divisió de derivats del clor va vendre a Espanya el 66% de la seva xifra de negocis. En aquest negoci, les vendes al mercat espanyol van disminuir un 2,1% i les exportacions van augmentar un 2,2%.

En la divisió de química intermèdia la reducció de la facturació ha afectat tots dos mercats però en major mesura a l'exterior, les vendes del qual van disminuir un 2,4%, i una mica menys a l'interior, que ha reduït les vendes un 2,1%. Aquest negoci exporta el 65% de la seva facturació.

La divisió de farmàcia ven fora d'Espanya el 92% de les seves vendes, que han crescut un 13,5% respecte de 2018. L'augment de les vendes al nostre país ha estat més moderat (un +0,9%).

La Unió Europea («UE») és la principal destinació de les exportacions del Grup i suposa el 28% de les seves vendes consolidades; la facturació en aquesta zona es va mantenir estable (un +1%) respecte de 2018. En canvi, les vendes als països de l'OCDE van registrar un important creixement del 14%, ajudades a pujar per les vendes als Estat Units d'Amèrica («EUA»); aquesta zona geogràfica representa el 9% de les vendes del Grup. Per la seva part, la zona que va tenir un pitjor comportament, per segon any consecutiu, ha estat la resta de països del món, que absorbeixen l'11% de la facturació consolidada i que entre 2018 i 2019 van reduir les seves vendes en un 5%.

Les vendes a França, Itàlia i Portugal, tradicionalment entre les tres principals destinacions de les exportacions del Grup, s'han reduït; en tant que han augmentat considerablement les vendes als EUA i Alemanya.

Mercat dels negocis

% SOBRE LES VENDES DE CADA NEGOCI EL 2019

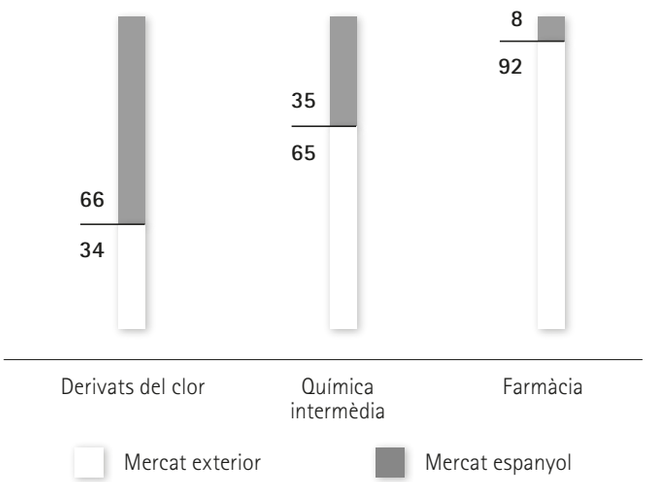

Distribució de les vendes per àrees geogràfiques

% SOBRE LAS VENDES TOTALS EL 2019

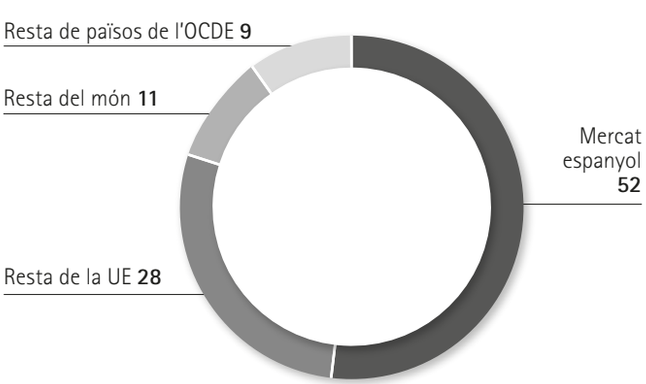

Les cinc principals destinacions

% SOBRE LES EXPORTACIONS EL 2019

f) Tipus de canvi

Els únics actius i passius exposats al risc de tipus de canvi són els procedents de les compres i vendes del trànsit ordinari. El Grup no té en el seu balanç altres actius exposats al risc de divisa.

El dòlar és —amb molta diferència— la principal divisa a la qual està exposada el Grup, que no té contractat cap producte derivat per a cobrir aquest risc.

El 2019, el tipus de canvi mitjà del dòlar americà es va apreciar respecte de l'euro. En el cas de les vendes consolidades del Grup, el tipus de canvi mitjà va passar de 1,181 dòlar/euro el 2018 a 1,118 dòlar/euro el 2019 (una diferència del -5,3%).

El fet que el dòlar hagi guanyat valor respecte de l'euro té un efecte positiu pel Grup en millorar la posició competitiva dels productes que exporta, la qual cosa explica l'augment de les vendes en aquesta divisa el 2019 respecte de 2018, al mateix temps que millora el retorn en euros de les vendes en dòlars, la qual cosa juga a favor de la rendibilitat.

Per 2020 s'ha estimat un canvi mitjà de 1,150, de manera que, de complir-se aquesta previsió, el Grup podria veure reduïda, encara que no de forma significativa, la rendibilitat dels seus productes per aquest motiu.

El 2019, les vendes en dòlars van ascendir a 105.394 milers enfront dels 101.677 milers de 2018, diferència que suposa un 3,7% més. Les vendes en aquesta divisa van suposar un 14,8% de les vendes consolidades totals (el 13,5% a l'any anterior).

Per contra, la revaloració del dòlar respecte de l'euro, va encarir les compres en dòlars entre 2018 i 2019, el Grup va optar per reduir-les el màxim possible: de 63.889 milers a 48.978 milers. Aquesta reducció del 23,3% es va poder aconseguir, entre altres, reduint el volum de compra d'EDC extern, aprovisionament que es paga amb aquesta divisa. El 2019, les compres en dòlars van suposar el 9,9% del total d'aprovisionaments i subministraments satisfets pel Grup (el 12,4% a l'any anterior).

La forta reducció de les compres en dòlars —i en menor mesura les majors vendes en aquesta divisa— va produir un augment de l'exposició neta del Grup al dòlar, que va ascendir a 56.416 milers de dòlars enfront dels 37.788 milers de dòlars el 2018. L'efecte que va tenir l'apreciació del dòlar sobre l'ebitda del Grup —calculat a partir de l'exposició neta de 2018— va ser de 2.794 milers d'euros.

3.2. Indicadors financers, operatius i borsaris

Indicadors [1]	Exercici 2019	Exercici 2018 [2]
Financers		
Ràtio de palanquejament (<0,5) [3]	0,38	0,46
Ràtio de solvència (<2) [3]	1,74	1,67
Liquiditat	1,03	0,99
Cobertura de finançament de l'immobilitzat	1,02	0,99
ROCE (%)	6,76	10,19
Període mitjà de cobrament (dies)	61,00	62,00
Període mitjà de pagament (dies)	53,74	55,16
Operatius		
Producció (milers de tones)	1.488	1.353
Valor afegit (milers d'euros)	144.031	150.982
Productivitat (euros/persona)	111.049	117.040
Marge brut/ingressos (%)	50,14	50,09
Marge d'ebitda ordinari/vendes (%)	9,46	11,26
Borsaris		
Cotització (euros/acció)	2,56	3,11
Capitalització (milers d'euros)	268.585	335.496
BPA (euros) [3]	0,2924	0,4085
CFA (euros)	0,57	0,45
PER	8,65	7,52
P/BV	0,92	1,23

[2] El compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2018 s'ha reexpressat per incloure l'aplicació de la NIIF 16 a l'efecte de fer-lo comparable amb el corresponent a l'exercici 2019.

[3] Condicions pel pagament de dividend.

[1] **Mètode de càlcul i propòsit de cada indicador:**

Ràtio de palanquejament:
– Càlcul: deute net ÷ patrimoni total.
– Propòsit: avaluar el grau de finançament aliè respecte del patrimoni del Grup.

Ràtio de solvència:
– Càlcul: deute net ÷ resultat brut d'explotació ordinari.
– Propòsit: avaluar la capacitat de devolució del finançament aliè en nombre d'anys.

Liquiditat:
– Càlcul: actius corrents ÷ passius corrents.
– Propòsit: avaluar la capacitat per fer front als compromisos de pagament a curt termini.

Cobertura de finançament de l'immobilitzat:
– Càlcul: (patrimoni total + passius no corrents) ÷ actius no corrents.
– Propòsit: avaluar en quina mesura els actius no corrents estan finançats amb recursos permanents.

ROCE:
– Càlcul: resultat d'explotació ÷ recursos emprats.
– Propòsit: mesurar el nivell de rendibilitat obtingut per l'empresa en el seu negoci ordinari en relació amb la inversió realitzada.

Període mitjà de cobrament:
– Càlcul: (deutors mitjans de l'exercici ÷ vendes) × 365.
– Propòsit: avaluar la mitjana de dies que transcorre entre les vendes i els cobraments totals de l'exercici.

Període mitjà de pagament:
– Càlcul: (creditors mitjans de l'exercici ÷ costos d'explotació) × 365.
– Propòsit: avaluar la mitjana de dies que transcorre entre les compres i els pagaments totals de l'exercici.

Producció:
– Càlcul: volum d'unitats produïdes.
– Propòsit: mesurar el nombre d'unitats físiques produïdes.

Valor afegit:
– Càlcul: resultat brut d'explotació + despeses de personal.
– Propòsit: mesurar la riquesa que genera el Grup.

Productivitat:
– Càlcul: valor afegit ÷ nombre de treballadors.
– Propòsit: mesurar la contribució de cada empleat a la generació de valor afegit del Grup

Marge brut ÷ ingressos:
– Càlcul: (ingressos – aprovisionaments) ÷ ingressos.
– Propòsit: avaluar la rendibilitat de la cartera de productes del Grup.

Marge d'ebitda ordinari ÷ vendes:
– Càlcul: resultat brut d'explotació ordinari ÷ vendes.
– Propòsit: mesurar la rendibilitat de les vendes en relació amb els beneficis bruts d'explotació ordinaris obtinguts.

Cotització:
– Càlcul: preu de la cotització de l'acció d'Ercros al tancament de l'exercici.
– Propòsit: conèixer el valor que dona el mercat a cada acció de la Societat.

BPA:
– Càlcul: resultat consolidat de l'exercici ÷ nombre mitjà ponderat d'accions.
– Propòsit: mesurar el benefici que correspon a cada acció.

CFA:
– Càlcul: *cash flow* d'explotació ÷ nombre d'accions.
– Propòsit: mesurar el flux de diners generats que correspon a cada acció.

PER:
– Càlcul: capitalització ÷ resultat de l'exercici.
– Propòsit: conèixer el nombre de vegades que el benefici per acció està inclòs en el valor de l'acció.

P/BV:
– Càlcul: capitalització ÷ patrimoni total.
– Propòsit: relacionar el valor de la Societat a la Borsa amb el seu valor teòric comptable.

+ = sumat – = restat × = multiplicat ÷ = dividit

4 Liquiditat i recursos de capital

4.1. Anàlisi econòmica del balanç

Per a una millor anàlisi i comparació, el Grup utilitza com a eina de gestió l'anàlisi econòmica del balanç, que s'obté a partir de determinades reclassificacions de presentació de l'estat consolidat de situació financera a fi de reduir el nombre de magnituds operatives.

Entre el 31 de desembre de 2018 i de 2019, el que més crida l'atenció del balanç és la reducció del deute financer net («DFN») en 16.370 milers d'euros (-12,9%), en passar de 126.541 milers d'euros a 110.171 milers d'euros. Aquesta reducció ha estat possible gràcies a la generació de caixa lliure segons es desglossa en l'estat de flux d'efectiu.

L'alt volum d'inversions realitzades el 2019 [veure l'apartat 4.3 b) següent] ha repercutit en l'evolució dels actius no corrents, que han augmentat en 12.479 milers d'euros (un +3,6% respecte del tancament de 2018) i l'import del qual ha estat de 359.713 milers d'euros.

El capital circulant s'ha reduït significativament degut, principalment, a la minoració d'existències i dels comptes a cobrar de clients. Al tancament de 2018 el capital circulant tenia un import de 91.865 milers d'euros en tant que al tancament de 2019 l'import s'havia reduït en 26.995 milers d'euros (un -29,4%) fins als 64.870 milers d'euros.

El patrimoni total del Grup —per import de 292.083 milers d'euros— ha experimentat un increment de 19.827 milers d'euros (el +7,3%). Aquesta variació és inferior als beneficis generats l'any a causa dels recursos destinats a retribuir als accionistes en l'exercici, que ha donat lloc a una minoració del patrimoni total de 11.216 milers d'euros (4.545 milers d'euros per l'adquisició d'accions pròpies; 6.295 milers d'euros pel pagament d'un dividend; i 376 milers d'euros pel pagament de la prima d'assistència a la junta general d'accionistes) [veure el capítol 10.1 b) (i)].

Les provisions i altres deutes s'han reduït en 17.973 milers d'euros pels pagaments excepcionalment alts efectuats durant l'any, de 25.001 milers d'euros, en haver-se liquidat, entre altres, el passiu històric corresponent a la neteja del pantà de Flix, per import de 11.332 milers d'euros, i l'aportació al Tresor Públic per l'ERE de 2013, per import de 3.065 milers d'euros.

Anàlisi econòmica del balanç

MILERS D'EUROS

	31-12-19	31-12-18 [1]	Variació (%)
Actius no corrents	**359.713**	**347.234**	**3,6**
Capital circulant	**64.870**	**91.865**	**-29,4**
Actius corrents	184.470	217.044	-15,0
Passius corrents	-119.600	-125.179	-4,5
Recursos emprats	**424.583**	**439.099**	**-3,3**
Patrimoni total	**292.083**	**272.256**	**7,3**
Deute financer net [2]	**110.171**	**126.541**	**-12,9**
Provisions i altres deutes	**22.329**	**40.302**	**-44,6**
Origen dels fons	**424.583**	**439.099**	**-3,3**

[1] L'anàlisi econòmica del balanç de l'exercici 2018 s'ha reexpressat per incloure l'aplicació de la NIIF 16 a l'efecte de fer-la comparable amb la corresponent a l'exercici 2019.

[2] Estan inclosos en el deute financer net, tots els deutes de caràcter financer amb entitats no bancàries així com els creditors per arrendaments (el 2019: 13.378 milers d'euros, i el 2018: 19.234 milers d'euros). Així mateix, a més de l'efectiu i altres mitjans líquids equivalents, aquells dipòsits que garanteixen compromisos de deute s'han considerat com a menor deute financer (el 2019: 11.247 milers d'euros, i el 2018: 9.078 milers d'euros).

4.2. Liquiditat

El Grup gestiona el seu risc de liquiditat utilitzant tècniques de planificació financera. Aquestes tècniques tenen en consideració els fluxos d'entrada i sortida de tresoreria de les activitats ordinàries, d'inversió i de finançament.

L'objectiu del Grup és mantenir un equilibri entre la flexibilitat, el termini i les condicions de les fonts de finançament contractades en funció de les necessitats previstes a curt, mig i llarg termini.

El finançament del Grup està subjecta al compliment d'obligacions i ràtios financeres, que el 2019 han estat adequadament complerts.

El significatiu augment dels recursos generats pels negocis del Grup el 2019 ha aportat la liquiditat necessària per a atendre puntualment les seves obligacions (pagament d'inversions i retribució a l'accionista) i per a reduir el deute financer net [veure l'apartat 4.1 anterior]. La previsió per a 2020 és que el nivell de flux lliure de caixa es mantingui atès que s'han executat pràcticament totes les inversions previstes pel període 2016-2020 pel que no es preveu que el Grup pugui veure's exposat a un risc de liquiditat en les seves operacions. Així mateix, al tancament de l'exercici el Grup disposa de liquiditat per import de 61.117 milers d'euros.

a) Principals fonts de finançament

El 2019, el Grup ha utilitzat les següents fonts de finançament:

(i) Externes

- La línia de *factoring* en euros, que permet finançar el circulant fins a un límit de 102.146 milers d'euros. Al 31 de desembre de 2019, el saldo disposat d'aquesta línia era de 51.105 milers d'euros (41.780 milers d'euros en l'exercici anterior).

- El contracte de crèdit *revolving,* amb un límit global de 30.000 milers d'euros. Al 31 de desembre de 2019, l'import disposat era de 30.000 milers d'euros (20.000 milers d'euros en l'exercici anterior).

- El contracte de crèdit amb l'ICO, per import de 18.000 milers d'euros. Al 31 de desembre de 2019, el saldo d'aquest préstec ascendia a 17.730 milers d'euros (2.000 milers d'euros l'exercici anterior).

- Els préstecs del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç que compten amb dipòsits en garantia d'una banda de principal. Al 31 de desembre de 2019 aquests dipòsits ascendien a 2.956 milers d'euros (1.875 milers d'euros al 31 de desembre de 2018).

- Al maig de 2019, Ercros va cancel·lar al seu venciment la línia de finançament mitjançant la titulització de comptes a cobrar en dòlars contractada amb Finacity Corporation, per import de 12.000 milers de dòlars.

(ii) Internes [veure el quadre de l'estat consolidat de fluxos d'efectiu en el capítol 13.4]

- El 2019 l'activitat del Grup i la venda d'un terreny no operatiu, classificat com a propietat d'inversió, han permès generar un important volum de recursos. El flux de caixa lliure va ser de 28.079 milers d'euros (6.099 milers d'euros el 2018) i la venda del terreny va suposar una entrada de tresoreria de 5.748 milers d'euros.

  Els recursos disponibles s'han destinat: (i) a pagar inversions, per un import de 31.352 milers d'euros; (ii) a retribuir a l'accionista, per un import de 11.216 milers d'euros; i (ii) rebaixar el DFN, en 16.370 milers d'euros.

  Gràcies a la generació de caixa, el Grup ha aconseguit també reforçar la seva posició de liquiditat i solvència, incrementant l'efectiu i equivalents en 45.272 milers d'euros.

- Al 31 de desembre de 2019, el Grup disposava així mateix de tresoreria per import de 61.117 milers euros (15.845 milers d'euros al tancament de 2018) i de finançament addicional per import de 8.406 milers d'euros (32.733 milers d'euros al tancament de 2018).

- A principis de 2020, s'ha rebut la devolució de la liquidació de l'impost de societats de l'exercici 2018, per import de 7.724 milers d'euros.

El Grup confia que, com s'ha fet fins ara, si sorgissin noves oportunitats o necessitats d'inversió en alguna instal·lació productiva per a complir les seves expectatives de creixement, es podria recórrer a altres mecanismes complementaris per a l'obtenció puntual de liquiditat, com ara alienació parcial i selectiva de béns no afectes a l'explotació o emissió de bons a curt o mig termini en mercats organitzats.

b) Subvencions i ajuts públics

El 2019, Ercros ha percebut les següents subvencions per part d'organismes públics:

Òrgan	Concepte	Fàbriques	Import (milers d'euros)
Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme	Compensació del cost per emissions indirectes CO_2 de 2016 [1]	Flix, Sabiñánigo, Tortosa i Vila-seca II	1.445
Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme	Compensació del cost per emissions indirectes CO_2 de 2017 [1]	Almussafes, Flix, Sabiñánigo, Tortosa, Vila-seca I i Vila-seca II	198
Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme	Compensació del cost per emissions indirectes CO_2 de 2018 [2]	Almussafes, Flix, Sabiñánigo, Tortosa, Vila-seca I i Vila-seca II	4.413
IDAE [3]	Inversió en tecnologia de concentració de sosa	Vila-seca I	472
Acció [4]	I+D sobre ErcrosBio PLA 3D premium	Divisió de derivats del clor	60
CDTI [5]	I+D sobre nous materials produïts amb PVC	Divisió de derivats del clor	58
Total			**6.646**

[1] Atorgades el 2018.

[2] Atorgada el 2019.

[3] L'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia («IDAE») és una entitat pública empresarial adscrita al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic que presta ajuts per les actuacions de millora de l'eficiència energètica i implantació d'energies renovables.

[4] Acció és l'agència per la competitivitat de l'empresa adscrita al Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

[5] El Centre per al Desenvolupament Tecnològic Industrial («CDTI») és una entitat depenent del Ministeri de Ciència i Innovació que presta ajuts per a projectes d'innovació i el desenvolupament tecnològic.

El Grup té així mateix concedits ajuts de l'IDAE, per import de 7.386 milers d'euros, que estan pendents de cobrament a l'espera que es justifiquin i revisin les inversions que han generat.

Addicionalment, el 2019, el Grup es va beneficiar dels següents ajuts públics:

- El Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme va atorgar al Grup assignacions gratuïtes de drets d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle per un valor equivalent de 4.936 milers d'euros (1.746 milers d'euros en l'exercici 2018).

- La Fundació Estatal per a la Formació en l'Ocupació («Fundae») va bonificar part de la despesa incorreguda en formació, per import de 195 milers d'euros que es dedueix de les cotitzacions a la Seguretat Social satisfetes pel Grup (186 milers d'euros el 2018).

c) Restriccions al repartiment de dividends

No existeixen restriccions al repartiment de dividends sempre que es compleixin les tres condicions establertes en la política de retribució a l'accionista vigent pel període 2017–2020:

- Que la ràtio benefici de l'exercici/nombre d'accions sigui almenys de 0,10 euros/acció.

- Que la ràtio de solvència (DFN/ebitda ordinari) sigui inferior o igual a 2.

- Que la ràtio de palanquejament (DFN/patrimoni total) sigui inferior o igual a 0,5 [veure el capítol 10.1].

d) Nivell d'endeutament

Com s'ha comentat en l'apartat 4.1 anterior, el DFN s'ha reduït en 16.370 milers d'euros. Al 31 de desembre de 2019, el DFN s'ha situat en els 110.171 milers d'euros enfront dels 126.541 milers d'euros del tancament de 2018.

Segons el que s'ha dit al subapartat c) anterior, la política de retribució a l'accionista estableix –entre altres condicions– uns límits relacionats amb el nivell d'endeutament del Grup per a poder fer efectiva la retribució a l'accionista prevista per a cada exercici del seu període de vigència, que en els exercicis transcorreguts fins ara (2016, 2017, 2018 i 2019) sempre s'han complert i que també es preveuen complir el 2020.

e) Termini de pagament a proveïdors

El període mitjà de pagament a proveïdors al tancament del 2019 era de 53,7 dies (55,2 dies al tancament de 2018), la qual cosa suposa una disminució de 1,5 dies entre tots dos exercicis, en línia amb la tendència dels darrers anys.

Al 31 de desembre de 2019, els pagaments que superen els 60 dies suposaven el 34% de tots els pagaments efectuats (el 40% el 2018). El Grup preveu continuar reduint el percentatge de pagaments que excedeixen els 60 dies, en línia amb l'aconseguit en els dos últims exercicis.

En el passat exercici, el període mitjà de cobrament va ser de 61 dies (62 dies el 2018).

4.3. Recursos de capital

El Grup disposa de 10 instal·lacions industrials situades en diferents comunitats autònomes del territori espanyol i subministra productes a clients de 88 països de tot el món. La major part del negoci del Grup es basa en la química del clor i els seus derivats i, per tant, està sotmesa a la ciclicitat típica d'aquestes indústries, per a les quals s'alternen períodes de demanda i oferta ajustades amb alta rendibilitat, amb uns altres de major oferta i/o menor demanda i, en conseqüència, de menor rendibilitat, la qual cosa fa necessari per eficiència operar les plantes al major ràtio d'utilització.

D'altra banda, les principals matèries primeres (metanol, etilè i EDC) i subministraments (energia elèctrica i gas) tenen un pes molt important en els costos del Grup, per la qual cosa les oscil·lacions cícliques en els preus d'aquests provoca així mateix oscil·lacions en la rendibilitat del Grup en la mesura en què la repercussió de les pujades no sempre és possible, ni de manera immediata; no existeixen tampoc instruments financers adequats per a cobrir aquestes oscil·lacions.

L'activitat del Grup està sotmesa a canvis normatius, principalment de caràcter ambiental que requereixen realitzar inversions de manera recurrent per a adaptar-se a les noves exigències.

El volum de capital s'estableix en funció dels riscos existents i s'efectuen els corresponents ajustos en el capital en funció dels canvis en les condicions econòmiques i dels riscos associats a l'activitat.

El Grup gestiona el seu capital tenint en compte les característiques del seu negoci i no està sotmès a requeriments de capital imposats externament. Per gestionar el seu capital el Grup fa servir com a referència les ràtios de palanquejament i solvència previstes a la política de retribució a l'accionista [veure l'apartat 3.2 anterior i el capítol 10.1 a)].

El Grup mesura i analitza aquestes ràtios de forma periòdica i efectua estimacions a futur de les mateixes, sent el factor clau a l'hora de determinar la seva política d'inversions, desinversions per reduir el deute, pagament de dividends, devolucions de capital als seus socis o l'emissió de noves accions.

Els objectius del Grup en la gestió de capital són:

- Dur a terme una política de prudència financera, tenint en compte la fase i durada dels cicles econòmics.

- Preservar la capacitat per a dur a terme les seves operacions mantenint un elevat nivell de solvència, de manera que pugui proporcionar retorns adequats als seus accionistes i beneficis a d'altres parts interessades, com són els seus empleats, clients, proveïdors, etc.

- Complir la política de retribució a l'accionista [veure el capítol 10.1].

Entre el 31 de desembre de 2018 i de 2019, el patrimoni total ha passat de 272.256 milers d'euros a 292.083 milers d'euros, la qual cosa suposa un augment de 19.827 milers d'euros (el +7,3%). Aquest increment procedeix dels beneficis de l'exercici una vegada descomptats els recursos destinats a remunerar a l'accionista per import de 11.216 milers d'euros (19.699 milers d'euros el 2018).

a) Compromisos ferms per a l'obtenció de recursos de capital

No existeixen compromisos ferms per a l'obtenció de nous recursos de capital.

b) Inversions compromeses o obligatòries

El 2019 pràcticament van finalitzar les actuacions previstes en el pla inversor per al període 2016-2020, l'import total del qual és de 100.000 milers d'euros [veure el capítol 2.3 c)].

D'aquesta forma, al llarg de l'exercici anterior es van comptabilitzar inversions per import de 33.572 milers d'euros (31.585 milers d'euros el 2018), de les quals 16.228 milers d'euros (23.718 milers d'euros el 2018) van correspondre a actuacions d'ampliació de la capacitat productiva i els 17.344 milers d'euros restants a altres inversions (7.867 milers d'euros el 2018).

Al 31 de desembre de 2019, existien compromisos d'inversió per valor de 20.816 milers d'euros (28.319 milers d'euros en l'exercici anterior). El 20% d'aquest import correspon a inversions destinades a ampliar la capacitat productiva de diverses plantes (el 60% de l'import compromès el 2018).

Degut que en l'actualitat ja està tot el pla per al període 2016-2020 pràcticament executat, el Grup preveu invertir el 2020 uns 30.000 milers d'euros, que és el nivell de *capex* anual que considera normal, sempre que no apareguin noves regulacions que requereixin inversions excepcionals.

Aquestes inversions seran finançades principalment amb els recursos generats pel Grup, i, complementàriament, amb finançament a llarg termini en el marc dels programes de suport a la indústria duts a terme per les administracions públiques.

No obstant això, els requeriments de les administracions locals i autonòmiques en el marc de les renovacions de les autoritzacions ambientals integrades de les fàbriques del Grup poden comportar inversions per import de 15.000 milers d'euros en un termini de cinc anys.

4.4. Obligacions contractuals o fora de balanç

El Grup no té assumida cap obligació contractual o fora de balanç que requereixi recursos financers significatius.

5 Principals riscos i incerteses

5.1. Identificació dels riscos

El Grup té implantat un sistema d'alerta de riscos, denominat «SARE», que permet identificar, quantificar i seguir l'evolució dels potencials riscos als que està sotmès. Aquest sistema d'alertes s'activa quan s'identifica algun risc que pugui afectar el Grup.

Així mateix, disposa d'un comitè de compliment que auxilia a la comissió d'auditoria —de la qual en depèn orgànicament— en la prevenció dels riscos penals. El 31 d'octubre de 2019, el consell d'administració va aprovar, previ informe favorable de la comissió d'auditoria, el manual de prevenció de riscos penals i la política de compliment penal. Addicionalment, el Grup disposa de (i) un codi de conducta ètica; (ii) un procediment del canal ètic; (iii) una política d'anticorrupció i de prevenció de delictes; i (iv) un procediment de conflictes d'interès.

El Grup disposa, així mateix dels òrgans de govern necessaris per a supervisar el desenvolupament de l'estratègia general de l'organització i exercir les seves funcions amb l'eficàcia, objectivitat i independència precises. També disposa de procediments per a identificar, mesurar, avaluar, controlar i prioritzar els riscos als quals s'exposa, i de sistemes de gestió que defineixen el control, el seguiment i la disminució o eliminació d'aquests riscos.

5.2. Principals riscos als quals està sotmès el Grup

L'activitat del Grup Ercros porta associada l'existència de diferents tipus de riscos, que es classifiquen en diferents tipologies segons els criteris que el Grup considera més adequats per a una gestió eficient d'aquests. En aquest sentit, no tots els negocis presenten els mateixos riscos, encara que a vegades en comparteixin alguns. En general, el Grup Ercros està sotmès a riscos operatius, no financers i financers.

Molts d'aquests riscos són inherents al desenvolupament de les activitats que duu a terme el Grup o són conseqüència de factors externs, per la qual cosa aquests riscos es poden intentar mitigar però no és possible eliminar-los completament.

Es consideren riscos rellevants aquells que poden comprometre la consecució dels objectius de l'estratègia empresarial, el manteniment de la flexibilitat financera i la solvència del Grup.

El 19 de desembre de 2019, els directors dels negocis van presentar al consell d'administració els mapes de riscos de cada negoci que identifiquen els riscos rellevants previstos per a 2020 en funció de la probabilitat d'ocurrència (en una escala de 0% a 100%) i de l'impacte que suposaria per al Grup la seva materialització (en una escala de 0 a 6). Sobre la base del citat mapa, el Grup ha implantat controls destinats a mitigar els riscos detectats.

El següent gràfic mostra els riscos rellevants del Grup que es preveuen per a 2020 segons la seva probabilitat d'ocurrència i impacte, i la seva evolució respecte el 2019 d'acord amb el mapa de riscos realitzat:

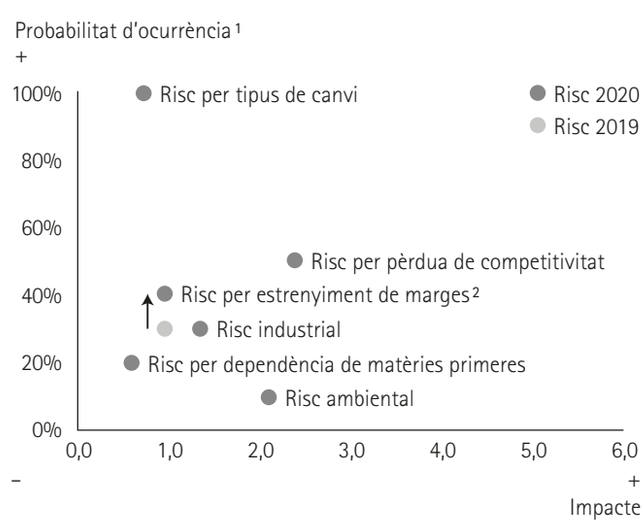

[1] Per a l'elaboració d'aquest gràfic, en els riscos compartits per dos o més negocis, s'ha pres com a referència el percentatge de probabilitat d'ocurrència més alt.

[2] Risc que es podria agreujar el 2020.

Al següent gràfic es presenten els mateixos riscos rellevants després de l'aplicació de mesures mitigadores:

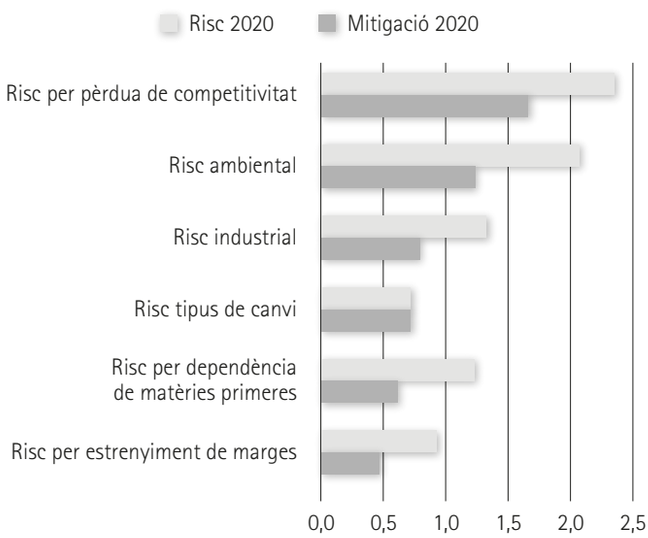

El mapa de riscos no inclou riscos relacionats amb la corrupció, el suborn i el blanqueig de capitals perquè aquest tipus de riscos no s'han identificat com a rellevants per al Grup.

El 2019, el pla de treball de l'auditor extern, Ernst & Young, es va centrar a analitzar els següents assumptes significatius: vendes netes i comptes a cobrar, provisions, contingències i compromisos i actius per impostos diferits, sense que es detectés cap incidència ressenyable.

A continuació es descriuen els principals riscos que poden afectar el Grup classificats per tipologies:

a) Riscos operatius

El Grup Ercros és un conglomerat industrial amb deu centres productius que realitza la seva activitat productiva en el marc del compromís assumit en favor de la seguretat de les seves instal·lacions i la salut de les persones, el respecte pel medi ambient, la qualitat dels seus productes i el diàleg i la transparència en relació amb la societat.

En el desenvolupament de la seva activitat, el Grup es troba exposat als següents riscos operatius:

(i) Risc per pèrdua de competitivitat (rellevant)

El Grup Ercros desenvolupa la seva activitat en un entorn globalitzat on s'incorporen cada vegada nous competidors que s'han vist beneficiats per l'existència de regulacions més laxes en els seus països d'origen, menors requeriments ambientals enfront del mercat europeu, menors costos salarials i energètics, i mesures de suport al desenvolupament. En aquests països, el diferencial de costos es converteix en un factor competitiu que és decisiu en la fixació del preu final dels productes. Aquesta situació es veu agreujada pel fet que els principals productes del Grup siguin *commodities,* sotmeses a una forta competència per la pressió de mercats emergents, com l'Índia o la Xina. La competència que presenten aquests països és un dels principals factors de risc de les divisions de química intermèdia i farmàcia.

La principal matèria primera usada per la divisió de derivats del clor és l'energia elèctrica, que suposa actualment al voltant del 44% del cost de producció de les plantes d'electròlisi. Si bé el mercat de la sosa té caràcter global, el cost elèctric de producció és propi del mercat ibèric i de les regulacions nacionals, de manera que aquest és un component que afecta la competitivitat de Grup.

La tendència a la baixa del preu de l'electricitat el 2019 ha arribat a tots els productors europeus, tot i que la lleugera major baixada operada a Espanya ha permès reduir el diferencial respecte dels principals països productors, amb la qual cosa s'ha produït una lleugera millora de competitivitat. Addicionalment, l'actualització tecnològica dels processos productius escomesa pel Grup ha comportat una major eficiència energètica i una ràtio d'utilització més elevada, que ha millorat la rendibilitat dels seus productes.

D'altra banda, en els últims 10 anys, el Grup percebut una retribució pel servei d'interrompibilitat del subministrament elèctric a les plantes de clor i sosa que presta a Red Eléctrica Española («REE»), que es fixa mitjançant subhastes. El 2019, aquest import es va fixar mitjançant dues subhastes: la primera, per al període de l'1 de gener al 30 de juny, i la segona, per al període de l'1 de juliol al 31 de desembre. El preu satisfet pel servei d'interrompibilitat s'ha anat reduint progressivament de manera que, el 2019, l'import percebut pel Grup per aquest servei va ser cinc vegades inferior que l'obtingut en 2009. A la fi de l'exercici passat, es va realitzar la subhasta pel primer semestre de 2020. per primera vegada, el Grup no es va adjudicar cap lot a causa de la seva baixa retribució. El Grup espera compensar part de la retribució que percebia amb una major modulació del consum, la baixada del preu del *pool* elèctric i les millores que estableixi el futur estatut dels consumidors electrointensius.

El 7 de desembre de 2018, el Govern va publicar el Reial Decret-Llei 20/2018, de mesures urgents per a l'impuls de la competitivitat econòmica en el sector de la indústria i el comerç a Espanya, que inclou mesures de suport per a la transició justa de la indústria electrointensiva, entre les quals es troba l'aprovació de l'estatut dels consumidors electrointensius. El Govern va publicar l'11 de febrer de 2020, el projecte de Reial Decret pel qual es regula l'estatut dels consumidors electrointensius, l'objectiu del qual és minorar el cost elèctric per a les indústries electrointensives amb mesures com ara: (i) la reducció de fins al 85% en alguns costos de sistema; (ii) compensacions pels costos indirectes de les emissions de CO_2; i (iii) incentius per contractar energia provinents de fonts renovables

a llarg termini. Aquestes mesures substituirien la retribució de la interrompibilitat i permetrien reduir a més el GAP del cost elèctric entre els productors espanyols i els seus competidors europeus.

Un risc rellevant per a la competitivitat de Grup són els canvis regulatoris en el mercat laboral anticipats pel Govern que, si es confirma, podrien encarir notablement el cost dels serveis subcontractats.

Un altre factor tradicional que afecta la competitivitat del Grup és el tipus de canvi de l'euro enfront del dòlar, especialment en el cas dels productes provinents de països que operen amb aquesta divisa en les seves transaccions comercials, fonamentalment les economies emergents. Durant 2019, el tipus de canvi mitjà del dòlar s'ha apreciat enfront de l'euro un 5,3%, el que ha millorat la competitivitat dels productes de Grup. La previsió que el 2020 el dòlar pot tornar a perdre una mica de valor respecte de l'euro empitjoraria la posició competitiva [veure apartat c) (i) Risc tipus de canvi].

(ii) Risc industrial (rellevant)

L'activitat productiva exercida pel Grup Ercros comporta l'execució d'operacions que impliquen perill i requereixen d'una actuació diligent per part del personal que les realitza. A més, les instal·lacions industrials del sector químic impliquen per se riscos potencials derivats de l'ús (maneig, emmagatzematge i procés) de substàncies, algunes perilloses, que utilitzen o fabriquen; dels errors humans per l'ús inadequat dels productes o processos; i del manteniment o reestructuració de les esmentades instal·lacions.

Per al Grup Ercros, la seguretat de les persones i instal·lacions és una prioritat, per a això: (i) desenvolupa l'activitat en un marc de màxima seguretat i compliment de la legislació; (ii) les seves instal·lacions estan certificades amb normes homologades internacionalment i sotmeses a anàlisi d'operativitat (mètode Hazop) i a inspeccions periòdiques; (iii) cada fàbrica disposa d'un pla de manteniment preventiu de les seves instal·lacions industrials; i (iv) els empleats propis i externs reben formació en matèria preventiva adaptada al seu lloc de treball. A més, el Grup investiga tots els accidents i incidents produïts, analitza les seves causes i estableix, si s'escau, les accions correctives necessàries per evitar-ne la seva repetició.

El Grup realitza parades programades de les seves plantes de producció per al seu manteniment, reparació o modernització, tot i que de vegades també es produeixen parades no previstes. La posada en marxa d'una planta productiva, de vegades, es pot allargar més enllà del temps previst el que impedeix complir amb els plans de producció. Altres vegades, les plantes han d'alentir el seu ritme de producció, o fins i tot arribar a parar, per problemes esdevinguts a proveïdors clau de matèries primeres o a clients importants del producte final. El Grup té contractades assegurances per cobrir el lucre cessant derivat d'aquestes contingències.

(iii) Risc d'estrenyiment dels marges (rellevant)

En la indústria de la química, a causa de l'elevat volum de productes que es fabriquen al món i al creixement desigual de l'oferta i la demanda, és habitual que s'alternin períodes de dos a cinc anys en què oferta i demanda estan equilibrades i la rendibilitat dels productes és l'adequada, amb altres períodes en què o bé l'oferta augmenta en excés respecte de la demanda, o bé aquesta última cau, provocant en ambdós casos un desequilibri que acaba erosionant els marges. Des de 2016 fins a la primera meitat de 2018 el cicle es va mantenir en tendència alcista, en un context de pressió de la demanda, escassetat d'oferta i preus alts; però, a partir d'aquesta data, la tendència va canviar, empesa per la sobre oferta, la caiguda de preus i, en general, el debilitament dels mercats mundials, entrant en un cicle químic recessiu que es preveu que es perllongui fins a 2021.

Al Grup Ercros, el PVC i la sosa són els productes que més pesen en la facturació consolidada (el 2019, la seva participació conjunta va ser del 35%) i que en major mesura pateixen aquestes tensions en els marges, situació que augmenta la sensibilitat del Grup cap a ells.

En el cas de la sosa, el 2019 el lleuger increment global de la capacitat de producció i la seva major ràtio d'utilització ha generat un excés d'oferta en el mercat mundial el que, juntament amb la contracció de la demanda derivada de l'empitjorament de l'activitat econòmica, ha impulsat els preus a la baixa. Aquesta caiguda ha estat superior a la disminució del preu de l'electricitat, el seu principal *input,* amb el conseqüent deteriorament del marge del producte final. Durant l'exercici, el Grup ha tractat de mitigar aquest efecte augmentant el volum total de vendes de sosa i, en particular, de sosa pròpia, el marge de la qual és sensiblement superior.

Durant el passat exercici, la pèrdua de rendibilitat del PVC va venir propiciada tant per la pujada del preu de l'EDC extern —producte que inicia la cadena del PVC— com per la pèrdua de rendibilitat del PVC enfront de l'altra important matèria primera, l'etilè. El preu que ha marcat el PVC ha estat el resultat de la debilitat de la demanda a Europa i l'entrada de producte d'EUA a un preu més competitiu, si bé d'una forma més moderada que el 2018.

La següent taula mostra l'anàlisi de la sensibilitat de l'ebitda del Grup davant de possibles variacions *ceteris paribus* del preu de la sosa càustica i el PVC:

	Variació de preu	Efecte en l'ebitda (milers d'euros)
Sosa càustica	± 50 €/t	± 6.430
PVC	± 50 €/t	± 8.800

(iv) Risc de dependència de matèries primeres (rellevant)

Com s'ha vist en l'epígraf (iii) anterior, el Grup té una forta dependència de les principals matèries primeres que utilitzen els seus processos industrials, els preus de les quals estan sotmesos a variacions cícliques i, de vegades, poden no estar disponibles en les quantitats requerides o en el temps adequat.

El Grup intenta mitigar el risc de dependència de matèries primeres aplicant una estratègia en relació amb els proveïdors clau que persegueix: (i) el subministrament estable de les matèries primeres amb major volatilitat amb contractes de subministrament a llarg termini, tot i que, davant l'actual tendència a la baixa del preu dels aprovisionaments, el Grup ha apostat per prioritzar, en la mesura del possible, contractes a curt termini per disposar d'una major capacitat d'aprofitament; (ii) negociar acords de subministrament en els que els preus de venda dels principals productes estiguin indexats al cost de les matèries primeres; i (iii) la diversificació de les fonts d'aprovisionaments estratègics. També amb la finalitat de reduir la repercussió en el negoci de la volatilitat en els preus de les matèries primeres, el Grup gestiona de forma eficient els estocs.

Les tres principals entrades del Grup són el metanol, l'electricitat i l'etilè que suposen el 39% de l'import total de les compres consolidades, i superen el 40% dels costos totals dels processos de fabricació de formaldehid, clor i PVC, respectivament.

Si bé, com s'ha dit, el Grup Ercros sempre intenta repercutir les variacions dels seus costos variables al preu dels seus productes, però de vegades, segons la situació de la demanda, no pot aconseguir-ho totalment o fins i tot parcialment, o quan ho aconsegueix ho fa amb un cert desfasament temporal, fets que poden produir una pèrdua de rendibilitat del producte en concret. El 2019, la debilitat dels mercats ha impedit en certs casos traslladar el preu del producte final l'augment d'algunes matèries primeres o, com en el cas del PVC, el preu del producte final ha caigut en major mesura que el del etilè, ocasionant un estrenyiment de marges com s'ha descrit en l'epígraf (i) anterior.

L'energia elèctrica és el principal subministrament de la divisió de derivats del clor. El Grup compra l'electricitat a dues de les principals comercialitzadores d'aquest subministrament d'Espanya i de França. Els contractes amb aquestes empreses són anuals i es renoven a la seva finalització.

El preu del MWh consumit en les plantes d'electròlisi es determina a partir de cassacions diàries d'electricitat, les quals estan molt influenciades pel mix de generació elèctrica en cada moment, de manera que el preu es redueix quan la generació d'electricitat a partir de fonts renovables és alta (energia eòlica i hidràulica) i s'incrementa quan es genera a partir de combustions fòssils. Al preu cal afegir-hi els costos regulats del sistema.

El 2019 el cost de producció unitari per consum elèctric s'ha reduït gràcies a la major eficiència energètica de les plantes electrolítiques que fabriquen amb tecnologia de membrana —que és un 30% més eficient en consum elèctric que les anteriors amb tecnologia de mercuri— i a un menor preu del *pool* de l'electricitat a Espanya a causa de la menor demanda per part de la indústria (2019 s'ha tancat amb una molt important caiguda del consum elèctric industrial), al major pes que va adquirint l'energia renovable com a font de subministrament i a la gairebé desaparició de l'energia generada en centrals de carbó. Per 2020, l'absència de retribució percebuda pel Grup en concepte del servei d'interrompibilitat s'espera compensar amb la continuació de la baixada del cost del preu elèctric i amb una major modulació en el consum.

D'altra banda, el Grup està explorant acords bilaterals de compravenda d'energia renovable a llarg termini, coneguts com PPA (per les sigles en anglès de Power Purchase Agreements), i la possibilitat d'instal·lar plaques fotovoltaiques en terrenys propietat d'Ercros actualment no afectes a cap activitat industrial. També segueix implantant mesures operatives orientades a augmentar l'eficiència energètica dels seus processos. L'estratègia que persegueix el Grup amb aquestes mesures és reduir el consum d'energia i el cost a futur d'aquest subministrament, i assegurar la seva procedència de fonts renovables per estar en disposició de complir amb l'objectiu de descarbonització que contempla l'esborrany del Pla nacional integrat d'energia i clima («Pniec») i reforça la recent Declaració de Govern davant l'emergència climàtica i ambiental, en línia amb els objectius marcats per la Comissió Europea en el Pacte Verd.

A més de l'electricitat, l'altra matèria primera del procés de producció de clor i sosa càustica és el clorur sòdic. Les plantes d'electròlisi amb membrana requereixen un clorur sòdic de molt alta puresa. Tot i que el clorur sòdic és una matèria primera abundant, existeix actualment un nombre limitat de fabricants a Europa que pot subministrar amb la qualitat requerida. Per assegurar la disponibilitat d'aquest producte, el Grup té subscrits contractes a llarg termini.

El 2019, la baixada del preu del petroli ha empès a la baixa el cost del metanol (el –14%) i de l'etilè (el –8%), matèries primeres clau de les divisions de química intermèdia i del PVC, respectivament.

El metanol és la principal matèria primera de la divisió de química intermèdia i es produeix a partir del gas natural. El Grup té subscrits contractes de subministrament amb diversos proveïdors internacionals de diferents procedències i amb periodicitats escalonades, amb l'objecte d'evitar el risc per concentració de proveïdors i la coincidència temporal en la renovació de contractes. El 2019, la UE ha mantingut la suspensió de l'aranzel del 5,5% sobre les importacions de metanol, en cas contrari hauria perjudicat el Grup a l'encarir les importacions d'aquesta matèria primera.

El 2019, la reducció del preu de l'etilè i, sobretot, la major disponibilitat de clor han permès a Grup augmentar la producció d'EDC propi —producte que inicia la cadena del PVC— a costa de reduir la compra de l'EDC extern (que ja incorpora el clor i part de l'etilè, i el preu del qual ha pujat un 18%). Amb això ha aconseguit disminuir la dependència d'aquesta matèria primera i evitar un

major deteriorament del marge del PVC. El Grup també tracta de minimitzar el risc de volatilitat del preu de l'EDC extern reforçant les compres d'aquest producte amb origen *sale* gas en lloc de petroli.

La següent taula mostra una anàlisi de la sensibilitat de l'ebitda del Grup davant de possibles variacions *ceteris paribus* del preu de l'electricitat, l'etilè i l'EDC extern:

	Variació de preu	Efecte en l'ebitda (milers d'euros)
Electricitat	±10 €/Mwh	±8.060
Etilè	±100 €/t	±5.430
EDC extern	±50 €/t	±5.370

(v) Risc de concentració de productes

El 56% de l'activitat del Grup gira al voltant de la producció de clor, sosa càustica i els seus derivats. El clor i la sosa es produeixen en un mateix procés, però mentre el clor —per motius de seguretat, eficiència i aplicacions— es consumeix en la seva pràctica totalitat a l'entorn del mateix centre de producció per fabricar derivats clorats, la sosa es comercialitza a escala europea.

El producte més significatiu fabricat a partir del clor és el PVC, l'evolució del qual està lligada a la marxa de la construcció. Aquest fet confereix un element de volatilitat al preu de la sosa (coproducte del clor) que s'ha de tenir en compte en la projecció dels resultats de Grup. Tal com ha quedat explicat en l'apartat a) (iii), el PVC i la sosa superen un terç de la facturació del Grup.

(vi) Risc de ciclicitat de productes

En termes generals, els mercats on opera el Grup experimenten una major activitat durant el segon i tercer trimestre del l'any, exceptuant el mes d'agost. En els últims anys s'ha accentuat la tendència dels clients de reduir les comandes en la part final de l'exercici, associada a les vacances nadalenques i al desig generalitzat de disminuir els estocs dels seus magatzems al final de l'exercici, el que fa que l'activitat es redueixi al desembre.

Els productes que més acusen una tendència estacional són els usats en el tractament i desinfecció d'aigües per a ús humà —hipoclorit sòdic, clorit sòdic i ATCC—, amb la punta de consum a la primavera i estiu, i el PVC, que manté una major atonia en els mesos més freds de l'any per l'aturada de la construcció. La resta de productes presenta una demanda estable al llarg de l'any, excepte els mesos d'agost i desembre.

Com ha quedat explicat en l'epígraf (iii) anterior, el sector químic en el qual el Grup desenvolupa la seva activitat, es caracteritza per ser un sector cíclic. El Grup, per tant, no és aliè a les incerteses del mercat generades per alteracions en l'oferta i la demanda, la repercussió en els marges dels productes que comercialitza poden afectar la seva rendibilitat i, de vegades, amb una anticipació i intensitat major a la produïda en altres sectors donat el caràcter *commodity* dels seus productes.

(vii) Risc de concentració de clients

Si bé no hi ha cap client que representi més del 10% de la facturació del Grup Ercros, cal ressaltar la rellevància que té el principal client de clor, el consum del qual representa actualment al voltant del 40% del clor produït pel Grup.

A finals de 2017, aquest client va anunciar la construcció de la seva pròpia planta de clor per abastir les necessitats de la seva fàbrica. La posada en marxa de l'esmentada planta, prevista per a finals del 2020, s'està retardant pel que el 2019 el Grup Ercros va renovar el contracte de subministrament de clor amb aquest client fins al 31 de desembre de 2021. Si, a partir de 2022, no continués el subministrament a aquest client, el Grup reordenaria la distribució del clor disponible per a fabricar EDC propi, el que suposaria augmentar les compres d'etilè deixant de comprar EDC extern i, previsiblement, cessar la producció de fosfat dicàlcic, el que en conjunt podria afectar la rendibilitat obtinguda pel Grup.

El 2019, el Grup va signar un nou contracte a llarg termini de subministrament de formaldehid amb el seu principal client per al període 2021-2030.

(viii) Risc de mercat per tensions geopolítiques

El Grup exporta el 48% de les seves vendes a 88 països. Donada la seva exposició al mercat exterior, en ocasions, el Grup es pot veure influït per conflictes polítics o geoestratègics que generen tensions en aquells mercats en els quals comercialitza els seus productes.

La incertesa generada per la crisi socio-financera viscuda a Turquia durant el passat exercici va produir una falta de liquiditat en dòlars d'aquest mercat a on es dirigeixen el 5% de les exportacions de Grup, que ha minimitzat l'exposició al risc en aquest mercat comercialitzant majoritàriament els seus productes a través d'una empresa distribuïdora multinacional amb seus centrals en altres països.

Durant 2019, l'agudització de la guerra comercial entre els EUA i la Xina, ha alterat els fluxos mundials d'alguns productes. Aquesta situació ha afavorit que part del PVC que EUA venia a la Xina es redirigís el mercat europeu. No obstant això, l'eliminació a l'Índia dels drets *antidumping* sobre el PVC americà (l'Índia és el major mercat importador d'aquest producte) ha facilitat que arribés menys PVC americà a Europa que el 2018. El mercat preveu que la signatura el 2020 de la primera fase de l'acord comercial entre la Xina i EUA i la mesura liberalitzadora adoptada per l'Índia, confirmin la reducció d'entrada de PVC americà a Europa i restableixin els fluxos mundials dels productes afectats.

D'altra banda, una recrudescència de les tensions entre EUA i l'Iran pot generar escassetat de petroli i que l'increment del preu d'aquest producte es traslladi al gas, etilè, metanol i EDC, entrades importants per al Grup.

Davant la confirmació de la sortida del Regne Unit, el 2019 el Grup Ercros: (i) va realitzar un estudi sobre el possible impacte directe que un Brexit dur podria generar en el seu ebitda; (ii) va iniciar el procés de registre dels productes que ven en aquest mercat (poliols, clorit sòdic i ATCC); i (iii) va buscar proveïdors de matèries primeres i productes químics auxiliars alternatius als que compra en aquest mercat. Les conclusions d'aquest estudi van revelar que, tot produint-se l'escenari més advers, aquest impacte no seria significatiu ja que el Regne Unit no és un mercat rellevant. Després de la sortida d'aquest país de la UE, el 31 de gener de 2020, es manté la incertesa sobre si es podrà arribar a un acord comercial en el termini previst que eviti un Brexit dur.

L'actual inestabilitat sociopolítica de Xile i Veneçuela no suposa cap impacte en el compte de resultats del Grup ja que no ven un volum significatiu de producte en aquests mercats.

A finals de gener de 2020, la declaració per part de l'OMS del brot del covid-19 com una emergència sanitària internacional afegeix incertesa sobre l'esdevenir d'aquest mercat i la seva repercussió a la resta de món. El Grup s'aprovisiona de determinades matèries primeres de la Xina, país que és així mateix mercat de destinació de productes de Grup. El Grup ha elaborat un pla de contingència per minimitzar la manca de disponibilitat d'aquestes matèries primeres que pogués haver a conseqüència de les restriccions a l'activitat industrial en aquest país, en el cas que aquestes es perllonguessin.

(ix) Risc tecnològic i de ciberseguretat

El Grup està exposat a riscos cibernètics que podrien provocar una interrupció dels seus processos de negoci, la qual cosa comprometria temporalment al seu normal funcionament.

Per minimitzar el risc de discontinuïtat de les operacions —derivat de fallades o incidents en els sistemes d'informació— el Grup disposa d'un pla de protecció específic per a les seves infraestructures tecnològiques, que està enquadrat en el pla de seguretat operatiu.

Dins d'aquest pla està prevista la seguretat davant d'amenaces cibernètiques —accidentals o intencionades— tant externes com internes. El Grup es proveeix de forma permanent dels mitjans necessaris per a tractar de prevenir, detectar i, si escau, eliminar la causa d'aquest tipus d'amenaces.

De forma preventiva consultors especialitzats externs realitzen periòdicament un test d'intrusió el que permet aplicar millores contínues al seu sistema de seguretat.

En el cas que hi hagués un incident que s'interrompés parcialment o totalment el normal funcionament dels seus processos de negoci, el Grup disposa d'un pla de recuperació davant desastres que permetria reprendre les operacions dels seus processos crítics en un temps raonable.

b) Riscos no financers

(i) Risc ambiental (rellevant)

Totes les fàbriques del Grup Ercros tenen implantats sistemes de gestió ambiental que permeten minimitzar l'impacte que l'activitat industrial pugui causar en l'entorn. Tot i així, aquests centres en el desenvolupament de la seva activitat, estan subjectes a riscos susceptibles d'ocasionar danys ambientals, com ara emissions fortuïtes de substàncies nocives o incendis.

El Grup (i) realitza el seguiment oficial del seu acompliment ambiental; (ii) porta a terme comprovacions externes del seu sistema de gestió de la sostenibilitat; i (iii) desenvolupa la seva activitat d'acord amb els límits d'emissions que preveu la normativa aplicable, en les autoritzacions pertinents i en els acords voluntaris subscrits. A més, ha implantat índexs per a la valoració de les emissions globals, a l'aigua, a l'atmosfera i de generació de residus, que permeten comprovar l'evolució de la gestió ambiental. El Grup també informa periòdicament de la reducció d'emissions assolides en la seva activitat industrial.

Tots els centres del Grup Ercros han portat a terme el 2019 la seva anàlisi de riscos ambientals, a excepció de Monzón. Aquest centre està considerat un centre de baix risc, de manera que d'acord amb la Llei de Responsabilitat Ambiental no li és exigible aquesta anàlisi, tot i això el 2020 es valorarà l'oportunitat de fer-ho.

(ii) Risc per canvis en la regulació

En els últims anys, els requisits legals en matèria mediambiental s'han fet cada vegada més exigents i han generat canvis significatius en el sector químic, tant en l'àmbit europeu com en l'estatal i autonòmic. El Grup Ercros realitza esforços importants per adaptar-se a aquest nou marc legal i desenvolupa les activitats i accions necessàries per al compliment de les exigències incloses a les diferents normatives. En concret, la legislació referent a la seguretat de les instal·lacions i persones, a la salut laboral, a la protecció ambiental i al transport, envasat i manipulació de mercaderies perilloses.

Algunes normes, limitacions o procediments que afecten el Grup es troben en procés d'implantació i poden ser objecte de variació futura. Si això es produeix, el Grup s'anirà adequant als nous requeriments.

Pel que fa als canvis en el mercat energètic, el principal risc que pateix el Grup és la incertesa derivada de la manca d'un marc jurídic estable i de la impossibilitat de conèixer a mig termini l'import de les retribucions i exempcions administratives a les empreses electrointensives. Això impedeix que el Grup pugui fer previsions sobre el preu d'aquest subministrament, que té un pes molt important en els seus costos variables. Per mitigar l'impacte d'aquest risc, el Grup duu a terme actuacions per millorar l'eficiència energètica i fomenta el consum modulat i l'ús d'energies renovables per reduir el preu i el seu impacte mediambiental.

El greu accident ocorregut el 14 de gener de 2020 a la fàbrica d'una empresa química a Tarragona, que es va saldar amb tres persones mortes i set ferides, a més d'importants destrosses materials a les instal·lacions industrials, ha posat en qüestió les mesures de seguretat i alerta de les fàbriques del sector químic. Les administracions autonòmiques i locals han reaccionat donant suport a demandes dels veïns de la zona, que es podrien traduir en normatives encara més estrictes per a tot el sector. També és previsible que s'endureixin les autoritzacions i permisos de l'administració fet que podria afectar a l'activitat industrial.

Per 2020, com a conseqüència de l'entrada en vigor de la norma IMO 2020 que obliga a l'ús per part dels vaixells d'un combustible amb molt baix contingut en sofre o la instal·lació de *scrubbers* (sistemes de depuració d'emissions a l'atmosfera), s'espera una pujada important en els costos dels transports marítims. El Grup Ercros ha negociat nous contractes de transport marítim perquè la repercussió sobre el preu dels nòlits sigui la mínima possible.

(iii) Risc de reclamacions per remediació de sòls

El Grup Ercros té un llarg historial d'activitat industrial i, tot i que sempre ha complert i assumit la legislació vigent en cada moment, els requisits legals dels últims anys i la seva aplicació, alguns d'ells amb caràcter retroactiu, han fet aflorar el risc de reclamacions de responsabilitat patrimonial per afrontar costos de sanejament o remediació dels sòls i entorns afectats

El Grup Ercros ha presentat a l'administració competent projectes de control i remediació de sòls i regeneració del paisatge de tots aquells terrenys on s'ha detectat afecció.

El Grup estima el valor de les obligacions de remediació cada any, efectuant les corresponents dotacions a les provisions per remediació.

(iv) Risc de reclamacions laborals

Puntualment, el Grup Ercros ha de fer front a demandes d'antics empleats, o els seus hereus, relacionades amb la reclamació d'indemnitzacions per danys i perjudicis relacionades amb l'exposició a l'amiant i per recàrrecs de prestacions públiques per falta de mesures de seguretat per exposició a l'amiant.

Aquest tipus de responsabilitats no són atribuïbles a la gestió actual de Grup, ni obeeixen a danys provocats a treballadors actualment en actiu, sinó que són responsabilitats que se li reclamen com a successor universal de societats extingides des de fa molts anys i que no tenen cap relació amb l'activitat actual.

En aquest sentit, el 2019, s'han iniciat dos nous procediments que es troben pendents de resolució judicial. Addicionalment, s'ha tingut coneixement d'un nou procediment de recàrrec de prestacions públiques relacionat amb l'exposició al mercuri. Per mitigar aquest risc, el Grup té provisionades les quantitats que preveu que podrien ser exigibles en els procediments judicials que encara estan pendents de resolució.

(v) Risc de recursos humans

Els riscos derivats de la gestió dels recursos humans són analitzats pel Grup Ercros; entre ells destaca el risc per baixa productivitat que té el seu origen en l'alt índex d'absentisme del personal (el 2019 es va situar en el 4,4%) i que en alguns centres de treball pot generar dificultat per cobrir tots els torns de producció. Per mitigar l'impacte d'aquest risc s'han creat grups de treball multidisciplinaris per analitzar les casuístiques concretes i plantejar solucions específiques.

Així mateix, el Grup està sotmès a un risc de pèrdua de talent com a conseqüència de la sortida d'empleats clau. Per mitigar aquest risc, el Grup (i) ofereix facilitats per a l'exercici de la feina amb la implantació de mesures socials i de foment de la conciliació, la flexibilització de la jornada de treball, etc.; facilita el creixement personal i laboral amb plans de formació, el pagament de màsters i postgraus, i prioritza la promoció interna per ocupar llocs vacants; i (ii) fomenta la fidelitat al Grup mitjançant premis a la permanència, plans de pensions i assegurances de vida i mèdics. Atès que el nivell de rotació de la plantilla és molt baix (19 anys de permanència mitjana el 2019), el Grup no considera necessari implantar programes de gestió del talent.

c) Riscos financers

En el curs habitual de les operacions, el Grup es troba exposat al risc de crèdit, al risc de mercat (risc de tipus d'interès i de tipus de canvi) i al risc de liquiditat.

Els principals instruments financers de Grup, diferents dels derivats, comprenen el *factoring* sindicat, el contracte de crèdit *revolving,* préstecs amb entitats financeres públiques, préstecs bancaris, pòlisses de crèdit, arrendaments financers, efectiu i dipòsits a curt termini.

El Grup no té en vigor cap contracte derivat per a la cobertura de risc de tipus d'interès o tipus de canvi.

La política de Grup, mantinguda durant els darrers exercicis, és la de no negociació amb els instruments financers.

El Grup constata que el risc financer es manté dins de paràmetres assumibles per a una empresa cíclica. La ràtio de solvència (deute financer net consolidat/ebitda ordinari consolidat) va ser el 2019 de 1,74, per sota del 2 que s'ha fixat com a límit màxim.

El 2019, el Grup ha mantingut el ritme inversor marcat en el Pla Act per al període 2016-2020 i que suposarà invertir al voltant de 100.000 milers d'euros.

L'execució del Pla Act està ja pràcticament finalitzada, de tal manera que els recursos destinats a inversions incloses en aquest pla, el 2019, han estat sensiblement inferiors a les de l'any precedent (del -32%). El 2020, s'espera que es redueixin encara més.

Així mateix, al tancament de 2019, es complien les condicions de solvència financera per retribuir l'accionista, previstes en la política de retribució a l'accionista amb càrrec als beneficis dels exercicis 2017-2020.

(i) Risc per tipus de canvi (rellevant)

Els únics actius i passius exposats al risc de tipus de canvi són els procedents de les compres i vendes del trànsit ordinari. El Grup no té en el seu balanç altres actius exposats al risc de divisa.

El dòlar és —amb molta diferència— la principal divisa a què està exposada el Grup, que no té contractat cap producte derivat per cobrir aquest risc.

El 2019, el tipus de canvi mitjà del dòlar respecte de l'euro es va revaluar un 5,3% i es va situar en 1,118 dòlar/euro; la qual cosa va tenir un efecte positiu de 2.794 milers d'euros en l'ebitda de Grup. L'exposició neta va ascendir a 50.499 milers d'euros.

Per 2020 s'ha estimat un canvi mitjà de 1,150. El fet que el dòlar perdi una mica de valor respecte de l'euro, podria tenir, d'ocórrer, un efecte negatiu per al Grup a l'empitjorar la posició competitiva dels productes que comercialitza, de manera que, de complir-se aquesta previsió, el Grup podria veure reduïda d'una manera no significativa la rendibilitat dels seus productes.

La següent taula mostra una anàlisi de sensibilitat a possibles variacions raonables en el tipus de canvi mitjà del dòlar, mantenint totes les altres variables constants per l'exposició neta a aquesta divisa segons les xifres de 2019:

Relació dòlar/euro	Efecte en el ebitda (milers d'euros)
1,25	-5.366
1,20	-3.485
1,15	-1.441
1,12	—
1,10	788
1,05	3.230
1,00	5.916

(ii) Risc de tipus d'interès

El finançament extern del Grup es basa en el *factoring* sindicat, en el contracte de crèdit *revolving* i en préstecs d'organismes públics. El finançament reporta tipus d'interès variables referenciats normalment a l'euríbor. En aquest sentit, al trobar-nos en un entorn de tipus d'interès molt baixos, eventuals pujades de l'euríbor implicarien un major cost financer per al Grup.

La següent taula mostra una anàlisi de sensibilitat a possibles canvis raonables en el tipus d'interès, mantenint-se totes les altres variables constants:

Increment/decrement en punts bàsics del cost del deute	Efecte en el resultat financer (milers d'euros)
200	-2.716
100	-1.358
-100	1.358
-200	2.716

(iii) Risc de crèdit

El Grup té instaurada una política de gestió del crèdit a clients i l'exposició al risc de cobrament és gestionada en el curs normal de l'activitat. Es realitzen avaluacions de solvència per a tots els clients que requereixen un límit superior a un determinat import. Així mateix, el Grup exigeix en determinades vendes que el client lliuri una carta de crèdit o un aval bancari.

No hi ha una alta concentració en la cartera de clients del Grup.

Respecte de la resta d'actius financers del Grup —com ara efectiu, equivalents a l'efectiu, crèdits i actius financers disponibles per a la venda— la màxima exposició al risc de crèdit és equivalent a l'import en llibres d'aquests actius al tancament de l'exercici.

(iv) Risc de liquiditat

El Grup gestiona el seu risc de liquiditat utilitzant tècniques de planificació financera. Aquestes tècniques tenen en consideració els fluxos d'entrada i sortida de tresoreria de les activitats ordinàries, inversió i finançament. L'objectiu del Grup és mantenir un equilibri entre la flexibilitat, el termini i les condicions de les fonts de finançament contractades en funció de les necessitats previstes a curt, mig i llarg termini.

Cal destacar que el significatiu augment dels recursos generats pels negocis del Grup el 2019 ha aportat la liquiditat necessària per atendre puntualment les seves obligacions (pagament d'inversions i retribució a l'accionista) i per reduir el deute financer net. La previsió per al 2020 és que aquesta situació es mantingui, per la qual cosa no s'espera que el Grup pugui veure's exposat a un risc de liquiditat en les seves operacions.

Per tal d'ampliar les seves línies de finançament disponibles, el Grup disposa fins a finals de 2022 d'una línia de *factoring* sindicat, per un import de 102.146 milers d'euros; d'un crèdit *revolving,* per un límit global de 30.000 milers d'euros; i d'un crèdit amb l'ICO, per un import de 18.000 milers d'euros, amb venciment a 2026. A més, en el supòsit de necessitat, el Grup considera que podria acudir a altres mecanismes complementaris per a l'obtenció puntual de liquiditat, com ara l'alienació parcial i selectiva de béns no afectes a l'explotació o emissió de bons a curt o mig termini en mercats organitzats.

(v) Risc fiscal

El Grup tracta de minimitzar el risc fiscal derivat de les seves activitats. Amb aquesta finalitat, s'esforça a complir escrupolosament amb les seves obligacions fiscals, evitant prendre decisions basades en interpretacions agressives o controvertides de les normes fiscals. Tampoc porta a terme una planificació de les seves operacions encaminada a minimitzar la càrrega fiscal a través de societats ubicades fora del territori nacional. El Grup Ercros compta amb l'assessorament d'experts fiscals externs per tal d'ajustar-se a la normativa fiscal i no assumir riscos en la interpretació de la normativa.

La pràctica totalitat de les operacions del Grup es realitzen a la Societat matriu, Ercros, S.A., domiciliada a Espanya i que tributa íntegrament a Espanya. Únicament la seva filial comercialitzadora a França tributa en aquest país.

Tot i això, la inspecció fiscal, de vegades, utilitza criteris interpretatius de les normes aplicables respecte de les activitats desenvolupades pel Grup que generen discrepàncies amb el seu criteri.

En aquest sentit, el 2017, Ercros va presentar al·legacions davant del Tribunal Econòmic Administratiu Central («TEAC») per disconformitat amb l'acta de liquidació definitiva resultant de la inspecció a la fàbrica d'Aranjuez per l'exempció aplicada en el consum d'alcohol etílic anhidre destinat a la fabricació de medicaments durant 2011 i 2012 aixecada per la Inspecció d'Hisenda, per un import de 5.300 milers d'euros, dels quals 4.488 milers d'euros corresponen a la quota i 812 milers d'euros corresponen als interessos de demora. El 5 de febrer de 2020, el TEAC ha desestimat aquest recurs; Ercros està preparant un recurs davant la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional. La Societat ha garantit, mitjançant la contractació d'una assegurança de crèdit, el pagament de l'import resultant d'aquesta acta, si bé no ha proveït cap import ja que estima que les seves pretensions seran estimades per l'Audiència Nacional.

Segons l'opinió dels administradors de la Societat, així com dels seus assessors fiscals, no existeixen contingències fiscals d'import significatiu que poguessin derivar-se de possibles interpretacions diferents de la normativa fiscal aplicable a les operacions realitzades pel Grup.

El Grup s'ha adherit el 2019 al codi de bones pràctiques tributàries.

5.3. Riscos materialitzats durant l'exercici

Riscos materialitzats en l'exercici	Circumstàncies que els han motivat	Funcionament dels sistemes de control
Risc industrial	Posada en marxa de plantes de producció.	El Grup planifica les posades en marxa per minimitzar l'afectació sobre la producció.
Risc d'estrenyiment de marges	Debilitat de la demanda i excés d'oferta en el mercat de la sosa càustica.	El Grup tanca acords de subministrament per assegurar el volum de venda, focalitzar la comercialització al mercat nacional amb una major rendibilitat i augmentar la proporció de vendes de sosa pròpia en detriment de sosa externa, que té un marge més petit.

6 Esdeveniments posteriors al tancament de l'exercici

6.1. Impost especial sobre l'alcohol

El 5 de febrer de 2020, el TEAC va desestimar les al·legacions presentades per Ercros a l'acta de liquidació definitiva resultant de la inspecció practicada per l'oficina tècnica de la Inspecció d'Hisenda sobre l'exempció aplicada en el consum d'alcohol etílic anhidre destinat a la fabricació de medicaments, durant 2011 i 2012. La direcció d'Ercros, recolzada en el criteri dels seus assessors, preveu que les seves al·legacions seran admeses per la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional, davant la qual presentarà el corresponent recurs en un termini de dos mesos a comptar des de la citada resolució del TEAC.

6.2. Compra d'accions pròpies

El 10 de febrer de 2020, el consell d'administració va aprovar el cinquè programa de recompra d'accions pròpies, que tindrà un import monetari màxim de 18.000 milers d'euros i en cap cas, el nombre d'accions pròpies a adquirir podrà excedir del 7% del capital social actual de la Societat compost per 104.916 milers d'accions (que equival a 7.350 milers d'accions) i estarà vigent fins al 30 de juny de 2021. Fins al 20 de febrer, data prèvia a la formulació de la present memòria pel consell d'administració, la Societat ha comprat 548.390 accions pròpies, per import de 1.500 milers d'euros en el marc d'aquest programa. veure el capítol 9.

6.3. Investigació en curs

El 12 de febrer de 2020, la seu central del Grup i les fàbriques de Vila-seca I i Vila-seca II van ser objecte d'un registre per part del jutjat d'instrucció núm. 2 de Tarragona. Aquesta investigació es troba sota secret de sumari.

D'acord amb les pràctiques de bon govern establertes pel Grup, la comissió d'auditoria ha iniciat una investigació interna que inclourà addicionalment la realització d'una anàlisi forense realitzada per una empresa externa independent.

Conforme a la informació disponible a la data de formulació del present informe anual, no s'han identificat assumptes que poguessin suposar impactes significatius ja que la investigació es troba encara en una fase inicial i no és possible avaluar-ne de manera objectiva les conseqüències i l'impacte que, en el seu cas, se'n poguessin derivar.

7 Evolució previsible

En línia amb les previsions d'alentiment del creixement en la majoria de les economies desenvolupades, i en particular a Europa, el Grup estima que el 2020 la marxa dels negocis no variarà significativament respecte de 2019. L'escenari és més optimista per als negocis de química intermèdia i farmàcia, els mercats dels quals mostren major solidesa, que per al negoci de derivats del clor, per la seva forta vinculació amb la marxa del sector industrial europeu.

Totes les previsions de les publicacions especialitzades indiquen que el 2020, d'acord amb la demanda esperada, els preus dels productes finals tendiran a mantenir-se en els nivells del tancament de 2019. Davant la dificultat d'obtenir uns millors preus, per a defensar la facturació, el Grup ha optat per orientar la seva estratègia comercial al manteniment del volum de vendes i per concentrar l'activitat en les aplicacions i països amb millor retorn.

Un aspecte positiu d'aquestes previsions és l'expectativa d'estabilitat en el preu dels subministraments i aprovisionaments, el que hauria de redundar en el manteniment dels marges. A l'inici de 2020, el preu dels tres principals *inputs* —metanol, electricitat i etilè— ha continuat baixant sense que es pugui preveure quin serà el punt d'inflexió. Per a mantenir la rendibilitat, en un entorn molt pressionat, l'estratègia del Grup és reduir en la mesura del possible el període de vigència dels contractes de subministrament per a poder treure el màxim profit de l'actual situació dels preus.

En el cas de l'electricitat, s'espera una reducció del preu final del subministrament per la disminució del preu del *pool* elèctric i l'aprovació de l'estatut de consumidors electrointensius, que de confirmar-se ajudarà a reduir el diferencial de costos amb la resta de països europeus, millorant la competitivitat de les empreses afectades, entre elles la del Grup Ercros. Per a 2020, el Grup preveu, a més, que la millor eficiència energètica i la major ràtio d'operació de les noves plantes electrolítiques permetin reduccions addicionals del cost unitari de fabricació. També confia que les mesures esmentades, més el recurs a una major modulació del consum adaptat a les hores de menor cost energètic, li permetin compensar la pèrdua de retribució que fins ara percebia en concepte del servei d'interrompibilitat del subministrament elèctric.

Respecte del tipus de canvi, la previsió per a 2020 és que el dòlar es devaluï lleugerament respecte de l'euro, la qual cosa minvaria una mica la rendibilitat d'Ercros, si bé en el temps que portem transcorregut del present exercici la divisa americana s'ha apreciat respecte de l'euro.

Pel costat dels costos fixos, el Grup experimentarà, per tercer any consecutiu, un augment de la despesa de personal derivat de la pujada del 2,5% establerta en el conveni del sector.

A mig termini el repte del Grup passa per incorporar nous productes o especialitats al portafoli de la companyia; obrir nous mercats i consolidar la posició en determinades zones geogràfiques; així com augmentar la producció de productes propis amb la finalitat de substituir productes aliens comercialitzats, i així augmentar el marge.

Per tot això, el Grup Ercros és moderadament optimista sobre una possible millora de marges al llarg del 2020, que hauria d'aconseguir-se amb l'augment de la xifra de vendes, un major volum de productes venuts, el manteniment de preus baixos en les principals matèries primeres i la reducció del cost de les energies.

8 Activitats de R+D+i

8.1. Activitats de R+D+i

El Grup disposa de quatre centres propis de R+D+i a Aranjuez, Monzón, Sabiñánigo i Tortosa, que donen servei a les divisions de farmàcia, derivats del clor i química intermèdia, i manté la col·laboració amb universitats i centres tecnològics. El 2019, ha incorregut en despeses i inversions en matèria d'innovació per import de 6.099 milers d'euros (5.983 milers d'euros el 2018).

Ercros té registrades 16 patents i dues noves en procés de sol·licitud, tant sobre productes com sobre processos de fabricació.

L'activitat de R+D+i del Grup el 2019 s'ha centrat, principalment, en tres projectes que duu a terme en col·laboració amb el Centre per al Desenvolupament Tecnològic Industrial («CDTI»): (i) el desenvolupament de la nova gamma de resines ErcrosGreen+; (ii) el procés d'obtenció conjunta d'hidròxid de magnesi i nitrat potàssic; i (iii) el procés d'extracció multiproducte per a principis actius farmacèutics obtinguts per la via de la fermentació biològica.

Dins del projecte d'ErcrosBio, el Grup ha continuat treballant en la millora de les propietats mecàniques i tèrmiques del PLA i dels PHA i en l'ampliació dels seus camps d'aplicació.

8.2. Desenvolupament de productes

A continuació es descriuen els projectes més rellevants de 2019 en relació amb el desenvolupament de nous productes i amb l'ampliació de les aplicacions i les prestacions de productes ja existents.

a) A la divisió de derivats del clor

- Formulació de les tauletes d'ATCC amb diferents additius que aporten noves fragàncies i colors.
- Aplicació del PVC i els seus compostos i copolímers en la impressió 3D, així com reprocessament de PVC reciclat postconsum.
- Nous materials de la família ErcrosBio amb propietats millorades per a aplicacions d'embalatge, impressió 3D i aplicacions d'alt valor afegit.

b) A la divisió de química intermèdia

- Desenvolupament d'una nova gamma de polímers tècnics com a agents entrecreuants usats com a recobriment en el sector de la construcció, automòbil, envasos per a alimentació, etc.
- Estudi per a l'obtenció d'un nou compost orgànic orientat a ampliar el portafoli de la divisió amb productes finals sostenibles.

c) A la divisió de farmàcia

- Desenvolupament en el laboratori de nous principis actius antibiòtics obtinguts per fermentació.
- Definició d'unes condicions estàndard dels processos extractius que siguin comuns per als nous principis actius i per als ja existents.

8.3. Millora de processos

Entre les actuacions més rellevants que es duen a terme en la millora de processos cal destacar:

- Programa en cel·la pilot per a la producció de clor i potassa càustica mitjançant la tecnologia de membranes «zero-gap», més eficient energèticament.

- Optimització de les condicions d'operació dels *crackers* de la planta de VCM per a disminuir les emissions de la combustió.

- Disminució dels costos de producció del procés de polimerització del PVC mitjançant la simplificació dels agents de suspensió i el canvi de productes auxiliars.

- Desenvolupament de noves especialitats de compostos per emmotllar amb l'ampliació de la gamma de productes d'alta densitat («HD»), que tenen millors prestacions.

- Desenvolupament d'un procés d'extracció d'àcid fusídic que disminueix l'ús de dissolvents.

8.4. Col·laboració amb centres de recerca

El 2019, el Grup ha desenvolupat línies de recerca en col·laboració amb diferents centres de recerca de referència, en les quals destaquen:

- Els programes de col·laboració amb el Centre de Desenvolupament Tecnològic Industrial («CDTI»), per al desenvolupament d'un nou sistema de fabricació combinada d'hidròxid de magnesi i nitrat potàssic, i de tècniques d'extracció comunes en processos de fermentació de principis actius farmacèutics.

- El programa de col·laboració de l'ErcrosBio PLA Premium per al desenvolupament de formulacions de bioplàstics per a la impressió en 3D, juntament amb el centre tecnològic Leartiker de Biscaia i el Centre Català del Plàstic de la Universitat Politècnica de Catalunya («UPC»).

- L'acord subscrit amb Leartiker per al desenvolupament de formulacions estàndard de PVC per a la impressió en 3D a la fàbrica de compostos de Monzón.

- Els contractes per al desenvolupament de projectes de recerca amb l'Institut de Tecnologia Química de la Universitat Politècnica de València («ITQ-UPV-CSIC»), per a prosseguir l'optimització del procés de fabricació de poliols.

- El contracte amb el Centre Tecnològic de Catalunya («Eurecat») i la Universitat Rovira i Virgili («URV») per a un projecte de desenvolupament i caracterització de noves resines.

- El contracte, a través de l'Oficina de Transferència de Resultats de Recerca («OTRI») de la Universitat de Saragossa, per a l'estudi de la possibilitat de l'ús de dissolvents alternatius en la producció de l'aigua oxigenada.

- El contracte amb l'Institut Químic de Sarrià («IQS»), per a la realització d'estudis sobre desenvolupaments de processos industrials per a fàrmacs genèrics i estabilització tèrmica de copolímers.

- El patrocini de la càtedra UAM-Ercros de la Universitat Autònoma de Madrid («UAM»), per a la promoció d'activitats de recerca, docència i estudi en el camp de la química farmacèutica.

- La col·laboració amb la tesi doctoral «Nous materials bioplàstics amb efecte barrera» de José Ignacio Valero, enginyer químic i integrant del departament d'R+D+i del Grup. Aquesta tesi és el resultat de l'acord de col·laboració signat entre el Grup Ercros i la UPC.

El Grup també col·labora amb el Consell Superior de Recerques Científiques («CSIC»); el programa Citius de la Universitat Autònoma de Barcelona («UAB»); i l'Institut Polymat de la Universitat del País Basc.

9 Adquisició i venda d'accions pròpies

Al llarg de 2019, la Societat va desemborsar 4.545 milers d'euros en la compra de 1.369 milers d'accions pròpies, la qual cosa suposa un preu mitjà de 3,3 euros/acció. Aquestes accions pròpies van ser adquirides amb la finalitat de ser amortitzades, en compliment de la política de retribució a l'accionista [veure el capítol 10.1 b) (ii)].

Aquestes 1.369 milers d'accions pròpies adquirides el 2019, juntament amb altres 1.592 milers d'accions pròpies que s'havien adquirit el 2018 (2.961 accions d'accions pròpies en total) van ser amortitzades mitjançant una reducció del capital social de 888.240 euros, que va ser inscrita el 23 d'agost de 2019 al Registre Mercantil de Barcelona.

Les 2.961 milers d'accions pròpies es van comprar en el marc del tercer i quart programes de recompra, a l'empara de l'autorització conferida per la junta general d'accionistes de 23 de juny de 2017. Les condicions de preu i volum van ser conformes amb les establertes al Reglament Delegat (UE) 2016/1052 de la Comissió, de 8 de març de 2016, i al reglament intern de conducta en matèries relacionades amb el mercat de valors de la Societat. L'empresa designada com a gestora principal va ser Solventis A.V., S.A.

Després de la finalització del quart programa de recompra, el 10 de febrer de 2020, el consell d'administració va aprovar el cinquè programa, també a l'empara de l'autorització de la junta de 2017. L'import màxim d'aquest nou programa és de 18.000 milers d'euros i, en cap cas, el nombre d'accions pròpies a adquirir podrà excedir del 7% del capital social a la data de l'aprovació del programa (que equival a 7.350 milers d'accions). El programa estarà vigent fins al 30 de juny de 2021. Les condicions de preu i volum són les previstes legalment. En aquest cinquè programa l'empresa designada com a gestora principal és Banc de Sabadell, S.A.

Els quatre programes que s'han realitzat des de finals de 2016 fins avui, en el marc de la política de retribució a l'accionista, han acumulat una compra de 9,17 milions d'accions pròpies, l'amortització de les quals ha comportat una disminució del capital social de 2,75 milions d'euros, que suposa una reducció del 8,3% del capital inicial.

A continuació es presenta un quadre amb els principals paràmetres dels diferents programes duts a terme i del que s'està executant actualment (el cinquè programa):

Programa	Acord de la junta	Aprovació pel consell	Data d'inici	Data de finalització	N. d'accions adquirides (milers)	Import total (milers d'euros)	Import nominal (milers d'euros)	% de capital social	Preu mitjà (euro/acció)
Primer	10-06-16	10-06-16	20-01-17	27-03-17	3.107	9.000	0,932	2,7	2,897
Segon	23-06-17	26-07-17	04-10-17	09-03-18	2.117	6.030	0,635	1,9	2,849
Tercer	23-06-17	23-02-18	12-03-18	09-07-18	1.440	5.970	0,432	1,3	4,147
Quart	23-06-17	15-06-18	09-07-18	30-06-19	2.508	9.502	0,752	2,3	3,789
Cinquè	23-06-17	10-02-20	12-02-20	30-06-21	548 [1]	1.500 [1]	0,165 [1]	0,5 [1]	2,735 [1]

[1] Fins al 20 de febrer de 2020.

10.1. Retribució a l'accionista

a) Política de retribució a l'accionista

Ercros disposa d'una política de retribució a l'accionista per al període 2017-2020, que va ser ratificada per la junta general ordinària d'accionistes, celebrada el 23 de juny de 2017.

La retribució a l'accionista es duu a terme a través de la recompra d'accions pròpies per a la seva amortització i del pagament d'un dividend.

Segons aquesta política, la Societat retribuirà a l'accionista amb un payout màxim: del 35% del benefici consolidat de 2017; del 40% del benefici consolidat de 2018; del 45% del benefici consolidat de 2019; i del 50% del benefici consolidat de 2020.

La recompra d'accions és la via preferent de retribució a l'accionista, sempre que es prevegi el repartiment d'un dividend de, almenys: el 12% del benefici consolidat de 2017; el 14% del benefici consolidat de 2018; el 16% del benefici consolidat de 2019; i el 18% del benefici consolidat de 2020.

La retribució a l'accionista queda condicionada (i) a l'obtenció d'un benefici consolidat («BPA») mínim equivalent a 0,10 euros/acció i (ii) al fet que al tancament de cada exercici es compleixin els següents ràtios: deute financer net/ebitda ordinari («ràtio de solvència») inferior o igual a 2 i deute financer net/patrimoni total («ràtio de palanquejament») inferior o igual a 0,5.

El 2019, es van complir aquestes condicions ja que el BPA va ser de 0,2924 euros (0,4085 euros el 2018); la ràtio de solvència va ser de 1,74 (1,67 el 2018); i la ràtio de palanquejament va ser de 0,38 (0,46 el 2018) [veure l'apartat 10.2 c) següent].

La política de dividend d'Ercros està definida en aquesta política de retribució a l'accionista. No hi ha restriccions al pagament de dividends addicionals al compliment de les condicions abans indicades.

b) Retribució a l'accionista desemborsada i proposada el 2019

(i) Amb càrrec al resultat de 2019

Com s'ha dit el subapartat a) anterior, el 2019 es van complir les condicions establertes en la política de retribució a l'accionista, en conseqüència el consell d'administració —en la seva reunió del 21 de febrer de 2020— ha acordat proposar a la junta d'accionistes el repartiment d'un dividend de 0,05 euros bruts per acció, que suposarà un desemborsament de 5.246 milers d'euros i representa un *payout* del 16,9% del benefici consolidat obtingut pel Grup el 2019. Aquest percentatge supera el mínim establert per a aquest exercici a la política de retribució a l'accionista, que és del 16%.

Tenint en compte el *payout* que suposa el pagament del dividend —i degut a que conforme al que es preveu en la política de retribució a l'accionista per el 2019 el *payout* total ha d'ascendir al 45% del benefici consolidat de 2019— el *payout* per comprar accions pròpies ha de ser del 28,1% d'aquest benefici, la qual cosa suposa un import de 8.735 milers d'euros.

La recompra d'aquestes accions pròpies tindrà lloc el 2020, a l'empara del cinquè programa de recompra que va ser aprovat pel consell d'administració el 10 de febrer de 2020. Fins al 20 de febrer, data prèvia a l'aprovació del present informe pel consell d'administració, la Societat ha comprat 548.390 accions pròpies, per import de 1.500 milers d'euros.

El 2019, la Societat va desemborsar 11.216 milers d'euros per a retribuir als accionistes, dels quals 4.545 milers d'euros es van destinar a l'adquisició d'accions pròpies amb càrrec a l'exercici 2018; 6.295 milers d'euros al pagament del dividend també amb càrrec a aquest exercici; i 376 milers d'euros al pagament de la prima d'assistència a la junta general d'accionistes de 2019.

(ii) Amb càrrec al resultat de 2018

Amb càrrec al benefici consolidat de 2018, el 25 de juny de 2019, el consell d'administració va proposar a la junta d'accionistes un dividend de 0,06 euros bruts per acció, xifra equivalent a 6.473 milers d'euros i que representa un *payout* del 14,5% del benefici de 2018. Els 2.961 milers d'accions que posseïa la Societat en autocartera van ser excloses del cobrament del dividend, la qual cosa va suposar un desemborsament efectiu de 6.295 milers d'euros.

També amb càrrec al benefici consolidat de 2018, la Societat va adquirir accions pròpies per a la seva amortització, per import de 11.477 euros (dels quals 6.932 euros es van desemborsar el 2018 i 4.545 euros el 2019), que representa un *payout* del 25,7% del benefici de 2018, amb el que es va completar el *payout* previst en la política de retribució de l'accionista per a aquest exercici, que és del 40,3%.

El 2018, la Societat va desemborsar 19.699 milers d'euros per a retribuir als accionistes, dels quals 7.024 milers d'euros es van destinar a l'adquisició d'accions pròpies amb càrrec a l'exercici 2017 i 6.932 milers d'euros es van destinar a l'adquisició d'accions pròpies amb càrrec a l'exercici 2018; 5.372 milers d'euros es van destinar al pagament del dividend de l'exercici 2017; i 371 milers d'euros pel pagament de la prima d'assistència a la junta general d'accionistes de 2018.

En el següent quadre es mostren els imports pagats i proposats el 2019 i 2018 per al pagament del dividend i el desemborsament efectuat per a la recompra d'accions pròpies:

Milers d'euros	Exercici 2019	Exercici 2018
Dividend pagat	**6.295**	**5.372**
Amb càrrec a 2017 (0,05 euro/acció)		5.372
Amb càrrec a 2018 (0,06 euro/acció)	6.295	
Dividend proposat	**5.246**	**6.473**
Amb càrrec a 2018 (0,06 euro/acció)		6.473
Amb càrrec a 2019 (0,05 euro/acció)	5.246	
Desemborsament per a la compra d'accions pròpies	**4.545**	**13.956**
Amb càrrec a 2017		7.024
Amb càrrec a 2018	4.545	6.932
Amb càrrec a 2019	0	

10.2. Informació borsària

a) Capital social

El 23 d'agost de 2019, el Registre Mercantil de Barcelona va inscriure una reducció del capital social d'Ercros de 888.240 euros, corresponents a l'import nominal de les 2.961 milers d'accions pròpies que la Societat havia adquirit entre el 21 de maig de 2018 i el 17 d'abril de 2019, per a amortitzar-les en el marc de la política de retribució a l'accionista. L'amortització d'aquestes accions va reduir un 2,7% el nombre d'accions del capital social i va suposar per a la Societat un desemborsament de 11.477 milers d'euros.

Després d'aquesta operació i fins al moment d'aprovar el present informe anual —el 21 de febrer de 2020— el capital social d'Ercros ascendeix a 31.475 milers d'euros i està representat per 104.916 milers d'accions ordinàries, de 0,30 euros de valor nominal cadascuna d'elles.

El quadre següent mostra l'evolució del capital social d'Ercros entre 2018 i 2019:

	Capital social (euros)	Número d'accions
Al 31-12-18	32.362.986,30	107.876.621
Reducció de capital	-888.240,00	-2.960.800
Al 31-12-19	31.474.746,30	104.915.821

Principals paràmetres relacionats amb l'acció

	31-12-19	31-12-18	31-12-17	31-12-16	31-12-15
Accions al mercat	**104.915.821** [1]	**107.876.621** [2]	**110.979.611** [3]	**114.086.471**	**114.086.471** [4]
Capitalització (euros)	**268.584.501**	**335.496.291**	**317.401.687**	**209.919.106**	**70.277.266**
Accions negociades:					
A l'any	88.224.937	128.748.505	186.848.681	130.902.035	92.905.410
Màxim en un dia	2.413.214	3.814.986	3.618.126	4.700.641	5.918.106
Mínim en un dia	84.469	92.124	111.569	24.004	16.737
Mitjana diària	345.980	504.896	732.739	509.346	362.911
Volum negociat (euros):					
A l'any	220.569.600	526.361.941	536.068.883	187.864.193	55.992.629
Mitjana diària	864.979	2.064.165	2.102.231	730.990	218.721
Cotització de l'acció (euros):					
Màxima	3,95	5,57	3,63	2,41	0,86
Mínima	1,56	2,66	1,83	0,44	0,39
Mitjana	2,50	4,09	2,87	1,44	0,60
Última	2,56	3,11	2,86	1,84	0,62
Índex de freqüència (%)	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Índex de liquiditat (%)	**84,09**	**119,35**	**168,36**	**114,74**	**81,43**

[1] Mitjana anual 2019= 105.824.340 accions.

[2] Mitjana anual 2018= 109.610.895 accions.

[3] Mitjana anual 2017= 112.801.167 accions.

[4] Mitjana anual 2015= 113.987.683 accions.

b) Evolució de l'acció

Tot i la recuperació de la cotització a partir de mitjans d'agost, 2019 no ha estat un bon any per a l'acció d'Ercros que en tots els seus paràmetres (cotització, accions i efectiu negociat) ha presentat xifres inferiors a l'exercici 2018.

Ercros va tancar 2019 amb una capitalització borsària de 268.585 milers d'euros (335.496 milers d'euros al tancament de 2018). El 31 de desembre, la cotització de l'acció de la Societat va assolir els 2,56 euros (3,11 euros al tancament de 2018).

El 19 de febrer va ser el dia de l'any en què l'acció va assolir la màxima cotització: 3,95 euros. El preu mitjà de l'acció el 2019 va ser de 2,50 euros (4,09 euros el 2018).

En el conjunt de l'exercici, el volum de l'efectiu negociat va assolir els 220.570 milers d'euros (526.362 milers d'euros el 2018), en tant que el nombre d'accions que van canviar de mans va ser de 88.225 milers (128.749 milers el 2018).

El 26 de novembre de 2019 va ser el dia en què es van negociar més títols: 2.413 milers. La contractació mitjana de l'any va ser de 345.980 títols.

c) Principals ràtios borsàries

Entre 2018 i 2019, el CFA —calculat pel *cash flow* d'explotació entre el nombre d'accions— ha experimentat una significativa millora en passar de 0,45 a 0,56. Aquest augment està relacionat amb l'alt volum de recursos generats en el passat exercici. El CFA és una ràtio que permet mesurar el flux d'efectiu generat que correspon a cada acció.

El descens de la cotització i la reducció del nombre d'accions del capital social han penalitzat al BPA, que ha passat de 0,4085 euros/acció el 2018 a 0,2924 euros/acció el 2019. Aquest ràtio és el quocient del resultat de l'exercici entre el nombre mitjà ponderat d'accions en circulació, tenint en compte l'amortització de 2.961 milers d'accions pròpies dutes a terme, i es fa servir per a mesurar el benefici que correspon a cada acció.

El 2019, el PER —calculat pel nombre de vegades que representa la capitalització respecte del resultat de l'exercici— ha experimentat un lleuger empitjorament en relació amb el PER de 2018: de 7,52 vegades ha passat a 8,65.

En el període de referència el P/BV —calculat pel que representa la capitalització respecte del patrimoni total i que relaciona el valor de les accions de la Societat a la Borsa amb el seu valor teòric comptable— va passar de 1,23 el 2018 a 0,92 el 2019 [veure el capítol 3.2].

Evolució de l'acció i del volum negociat el 2019

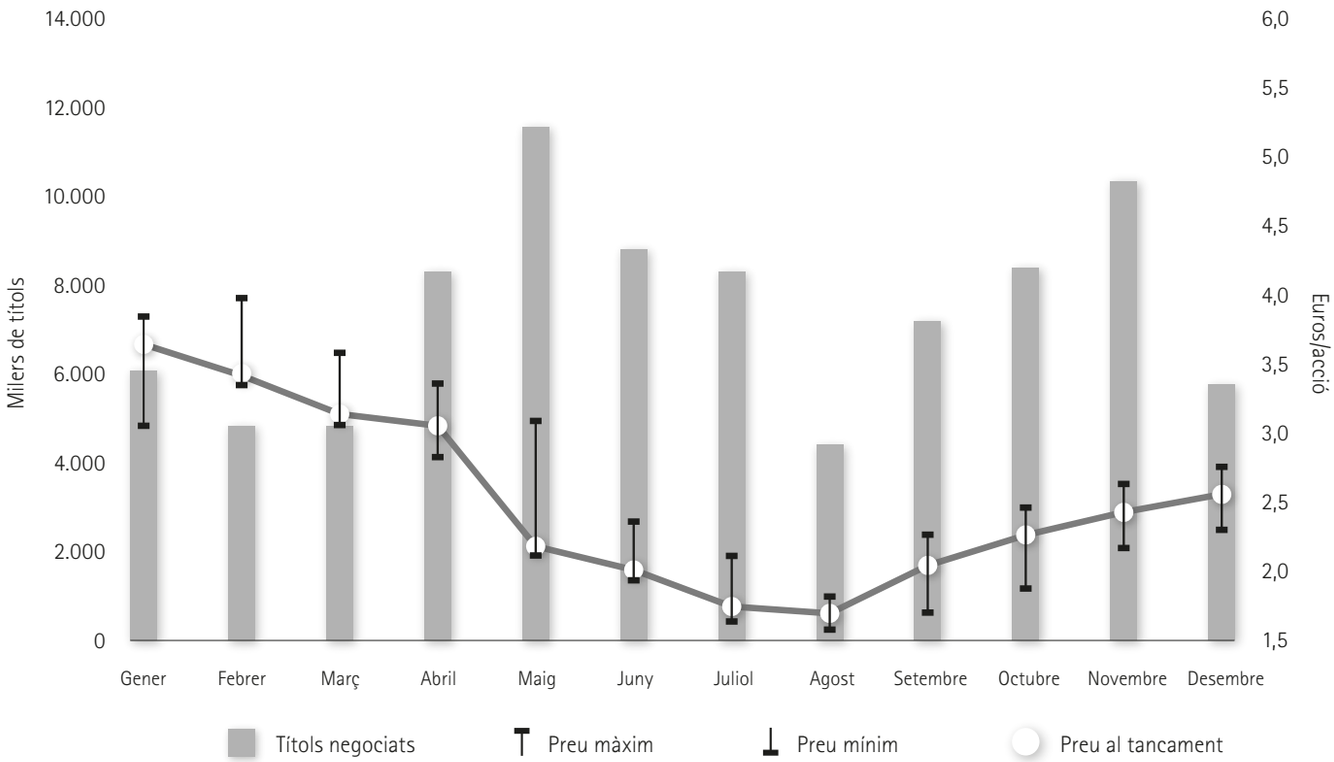

Comparació entre Ercros i l'Íbex-35 el 2019

BASE 100= 31-12-18

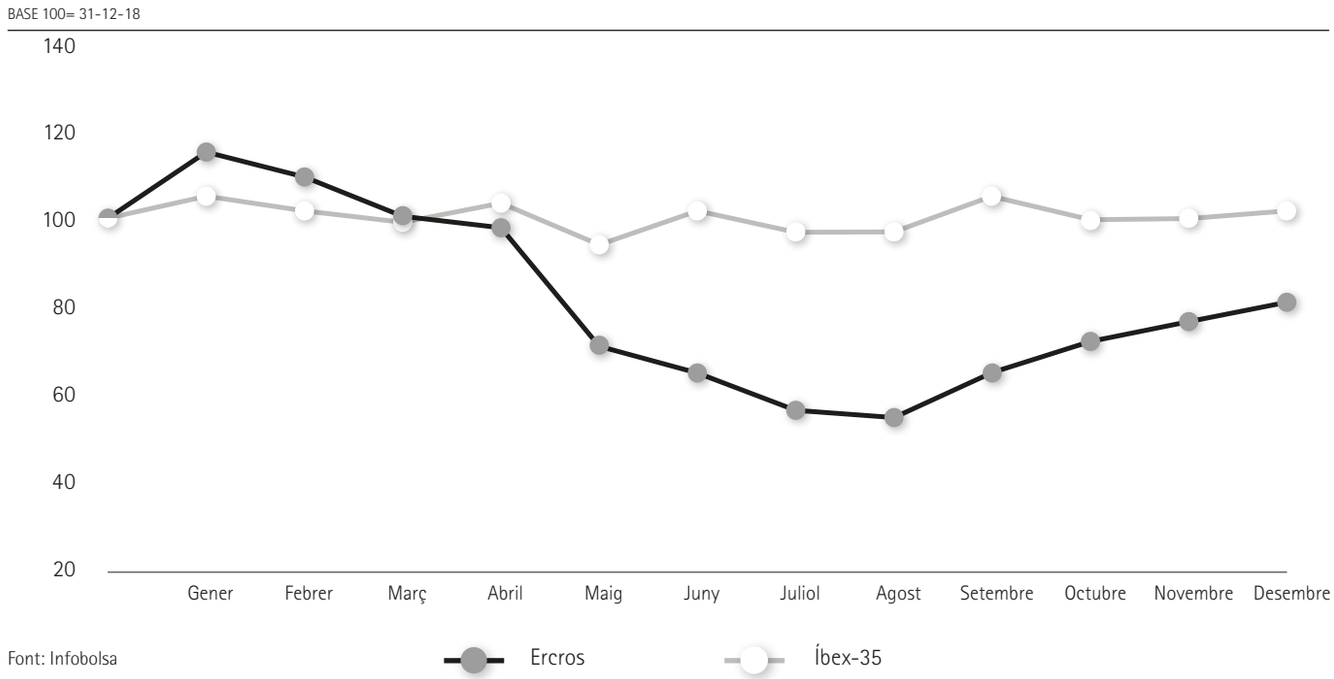

Font: Infobolsa

d) Accionistes significatius

L'accionista Joan Casas va comunicar, el 13 de setembre de 2019, un increment de la seva participació accionarial fins al 5,1%, a conseqüència de la reducció de capital duta a terme per la companyia el 23 d'agost de 2019. Els altres accionistes significatius han mantingut el seu nombre d'accions, si bé han augmentat un 2,7% sengles participacions en el capital social a conseqüència de la citada reducció.

Segons les comunicacions realitzades pels accionistes a la Comissió Nacional del Mercat de Valors («CNMV»), el 31 de desembre de 2019, els accionistes amb participacions significatives posseeixen, directa i indirectament, 17.865 milers d'accions del capital social d'Ercros, que representen un 17,1% d'aquest, segons el següent detall:

Nom o denominació social de l'accionista	Nombre d'accions directes (milers)	Nombre d'accions indirectes (milers)	Participació en el capital social [1] (%)
Dimensional Fund Advisors	–	5.557 [2]	5,3
Joan Casas Galofré	5.357	–	5,1
Victor Manuel Rodríguez Martín	3.634	–	3,5
Montserrat García Pruns	3.317	–	3,2

[1] Els percentatges estan calculats sobre el número d'accions que integren el capital social al 31-12-19.

[2] Inclou la participació directa de la seva filial, DFA International Small Cap Value Portfolio, per 3.330 milers d'accions, i per la qual cosa és accionista significatiu d'Ercros.

L'estimació del capital flotant de la Societat, al 31 de desembre de 2019, és del 82,9%.

Entre el 31 de desembre de 2018 i 2019, no es va produir cap variació en el nombre d'accions d'Ercros en mans de membres del consell d'administració, que era de 100 en el cas de Laureano Roldán Aguilar i de 100.000 en el cas d'Antonio Zabalza Martí, si bé —a causa de la reducció del capital social citada— la participació del Sr. Zabalza Martí ha passat del 0,093% al 0,095%.

e) Qualificació creditícia

No consta a la Societat l'existència de cap ràting de qualificació creditícia sobre el Grup.

10.3. Fets significatius de l'exercici

a) Reducció de capital

Veure l'apartat 10.2 a) anterior.

b) Compra d'accions pròpies

Veure el capítol 9 i l'apartat 10.1 b) anterior.

c) Pagament de dividend

Veure l'apartat 10.1 b) anterior.

d) Junta general ordinària d'accionistes

Veure el capítol 2.1 a).

e) Aprovació del manual de prevenció de riscos penals i de la política de compliment penal

Veure el capítol 2.1 b).

f) Aprovació dels reglaments de la comissió d'auditoria i de la comissió de nomenaments i remuneració

Veure el capítol 2.1 b) (i) i (ii).

g) Ampliacions de la capacitat de producció

Veure el capítol 2.3 c).

h) Renovació dels contractes de subministrament de formaldehid i clor

A finals de 2017, el principal client de clor, el consum del qual representa actualment al voltant del 40% del clor produït pel Grup, va anunciar la construcció de la seva pròpia planta de clor per proveir les necessitats de la seva fàbrica. La posada en marxa de la planta esmentada, prevista per a finals de 2020, s'està retardant pel que el 2019 el Grup Ercros va renovar el contracte de subministrament de clor amb aquest client fins al 31 de desembre de 2021.

El 2019, el Grup va signar un nou contracte a llarg termini de subministrament de formaldehid amb el seu principal client per al període 2021-2030.

11 Informe de govern corporatiu

El Grup Ercros publica un informe anual de govern corporatiu («IAGC») en compliment del que es preveu en l'article 540 de la Llei de Societats de Capital («LSC»). EL IAGC forma part del present informe però es presenta en un document a part ja que així ho permet la normativa.

L'estructura i contingut d'aquest IAGC segueix el model establert en l'annex I de la Circular 5/2013, de 12 de juny, modificat per la Circular 2/2018, de 12 de juny, totes dues de la CNMV.

L'IAGC ofereix informació sobre les pràctiques de govern corporatiu aplicades, inclosa una descripció de les principals característiques dels sistemes de gestió de riscos i de control intern existents relacionats amb el procés d'emissió d'informació financera.

L'IAGC del Grup Ercros, corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, està disponible en les pàgines web d'Ercros (www.ercros.es) i de la CNMV (www.cnmv.es).

12 Estat d'informació no financera

El Grup Ercros publica un estat d'informació no financera («EINF») en compliment del que es preveu als articles 44 del Codi de Comerç i 253 i 262 de la LSC. L'EINF forma part del present informe però es presenta en un document a part per permetre-ho així la normativa.

L'estructura i contingut de l'EINF està d'acord amb el que es preveu en l'article 49 del Codi de Comerç, que ha estat modificat per la Llei 11/2018, de 28 de desembre.

L'EINF es presenta com a part de l'informe de responsabilitat social empresarial («IRSE»), que explica així mateix el grau de compliment dels 183 indicadors de la guia d'aplicació de la RSE en el sector químic i ciències de la vida, promoguda per la Federació de la Indústria Química Espanyola («Feique») en col·laboració amb Forética, que al seu torn recull els indicadors requerits per a la certificació d'un sistema de gestió ètica i socialment responsable segons la norma SGE 21:2008.

De conformitat amb l'article 49 del Codi de Comerç, l'EINF ha estat verificat per l'empresa Bureau Veritas.

L'EINF del Grup Ercros, corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, està disponible en les pàgines web d'Ercros (www.ercros.es) i de la CNMV (www.cnmv.es).

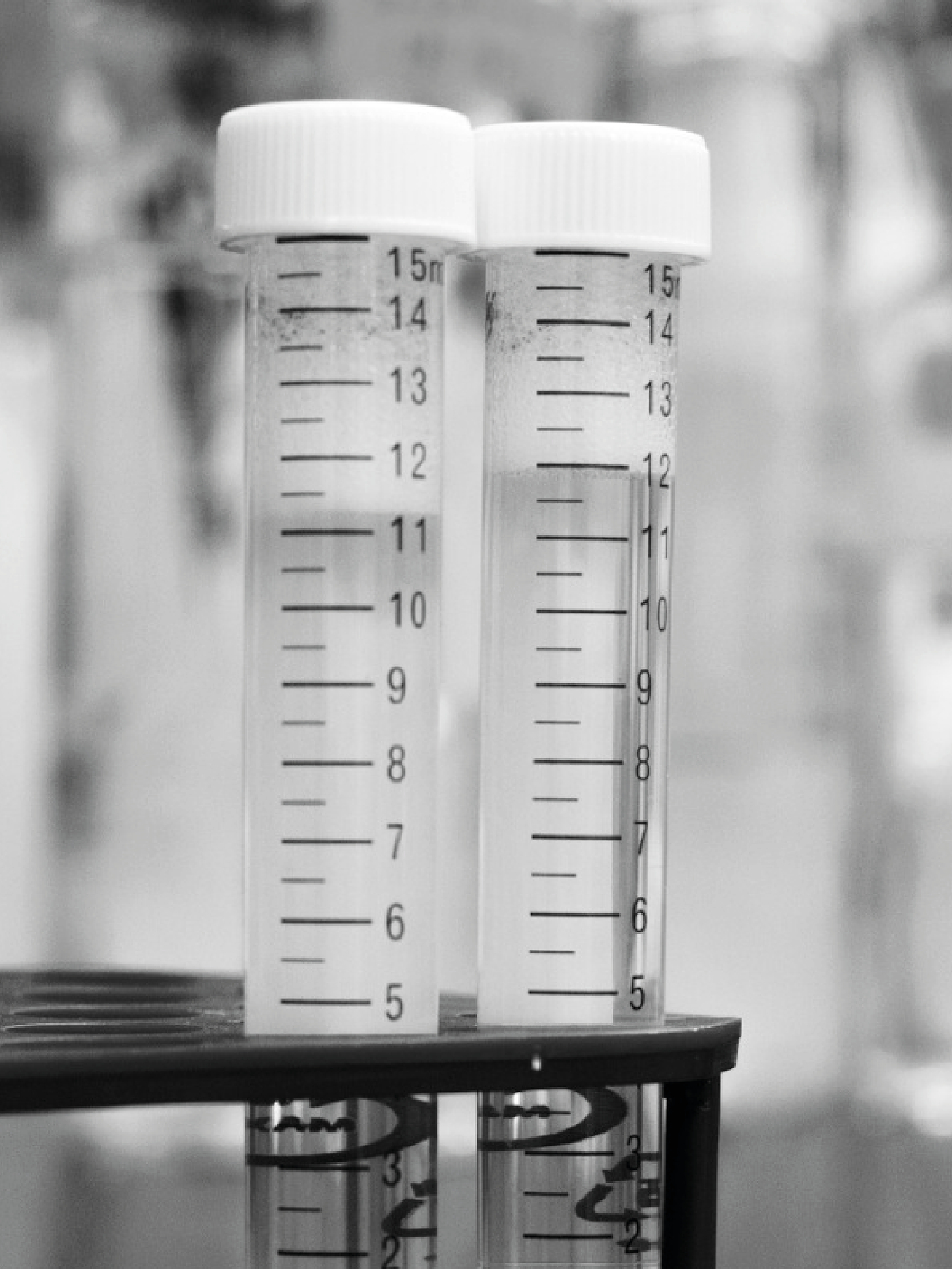
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5

13

COMPTES ANUALS DEL GRUP ERCROS

13.1. Estat consolidat de situació financera 46

13.2. Estat consolidat del resultat integral 48

13.3. Estat de canvis en el patrimoni total consolidat 49

13.4. Estat consolidat de fluxos d'efectiu 50

13.1 Estat consolidat de situació financera

MILERS D'EUROS

Actius	31-12-19	31-12-18 reexpressat	01-01-18 reexpressat
Actius no corrents	**405.035**	**387.735**	**373.239**
Propietats, planta i equip	296.937	281.689	269.388
Propietats d'inversió	30.456	37.588	37.588
Actius intangibles	6.795	4.226	4.097
Drets d'ús de bens arrendats [1]	12.933	18.821	22.793
Inversions comptabilitzades utilitzant el mètode de la participació	6.654	6.840	6.428
Actius financers	10.997	6.871	7.014
Actius per impostos diferits	40.263	31.700	25.931
Actius corrents	**251.380**	**237.657**	**248.727**
Inventaris	82.244	97.675	79.739
Deutors comercials i altres comptes per cobrar	86.595	98.656	123.040
Una altres actius corrents	11.051	13.138	20.297
Actiu per impost corrent	10.373	12.343	2.908
Efectiu i equivalents a l'efectiu	61.117	15.845	22.743
Actius totals	**656.415**	**625.392**	**621.966**

[1] Els imports al 31-12-18 i al 01-01-18 d'aquest epígraf han estat reexpressats per aplicació per primera vegada el 2019 de la NIIF 16.

MILERS D'EUROS

Patrimoni total i passius	31-12-19	31-12-18 reexpressat	01-01-18 reexpressat
Patrimoni total atribuïble als propietaris de la controladora [1]	**292.083**	**272.256**	**247.361**
Passius totals	**364.332**	**353.136**	**374.605**
Passius no corrents	**120.937**	**112.191**	**124.149**
Préstecs	65.984	48.393	46.258
Creditors per arrendament [1]	6.760	12.189	16.535
Passius per impostos diferits	24.114	25.678	25.763
Provisions per remediació ambiental	9.286	12.533	19.527
Unes altres provisions	2.010	2.819	7.273
Obligacions amb personal actiu	1.965	1.798	1.302
Uns altres passius	–	137	266
Ingressos diferits i subvencions	10.818	8.644	7.225
Passius corrents	**243.395**	**240.945**	**250.456**
Préstecs	92.864	73.979	67.797
Part corrent de préstecs no corrents	10.309	9.858	11.823
Creditors per arrendament [1]	6.618	7.045	6.389
Creditors comercials	101.226	107.655	118.654
Provisions per remediació ambiental	6.208	16.580	12.993
Unes altres provisions	7.796	8.304	9.767
Uns altres passius	18.374	17.524	23.033
Patrimoni i passius totals	**656.415**	**625.392**	**621.966**

[1] Els imports corresponents al 31-12-18 i al 01-01-18 d'aquests epígrafs han estat reexpressats per aplicació per primera vegada el 2019 de la NIIF 16.

13.2 Estat consolidat del resultat integral

MILERS D'EUROS

	Exercici 2019	Exercici 2018 [1] reexpressat
Ingressos	**689.073**	**684.802**
Vendes de productes acabats	638.737	639.543
Prestació de serveis	31.045	32.397
Uns altres ingressos	13.466	8.364
Reversió de provisions i uns altres ingressos extraordinaris	2.233	1.821
Augment en els inventaris de productes acabats i en procés	444	2.677
Resultats de vendes de propietats d'inversió	3.148	–
Despeses	**-628.169**	**-613.690**
Consum de matèries primeres i materials secundaris	-343.573	-341.780
Subministraments	-96.171	-96.027
Despeses de personal	-83.127	-79.870
Unes altres despeses [1]	-97.461	-89.659
Dotació de provisions i altres despeses extraordinàries	-7.837	-6.354
Resultat brut d'explotació («ebitda»)	**60.904**	**71.112**
Despesa per depreciació i amortització [1]	-26.576	-26.365
Deteriorament del valor d'actius	-5.615	–
Guanys d'explotació («ebit»)	**28.713**	**44.747**
Ingressos financers	1.109	142
Costos financers [1]	-7.159	-7.081
Pèrdues per baixa d'actius financers a cost amortitzat	-281	–
Pèrdua per deteriorament de valor d'actius financers	-97	-701
Diferències de canvi	-74	-521
Participació en els guanys de les associades	414	1.132
Resultat financer	**-6.088**	**-7.029**
Guanys abans d'impostos	**22.625**	**37.718**
Ingrés per impostos als guanys	8.418	6.876
Guanys de l'exercici atribuïble a propietaris de la controladora	**31.043**	**44.594**
Guanys per acció bàsica i diluïda (en euros)	**0,2924**	**0,4085**

[1] Els imports corresponents a l'exercici 2018 d'aquests epígrafs han estat reexpressats per aplicació per primera vegada el 2019 de la NIIF 16.

13.3 Estat de canvis en el patrimoni total consolidat

MILERS D'EUROS

	Capital social	Unes altres reserves	Accions pròpies adquirides	Guanys de l'exercici	Patrimoni total
Saldo al 01-01-18	**33.294**	**172.707**	**-3.001**	**44.492**	**247.492**
Ajustaments del saldos [1]	–	-131	–	–	-131
Saldo al 01-01-18 [1]	**33.294**	**172.576**	**-3.001**	**44.492**	**247.361**
Transferència de guanys acumulats de 2017	–	39.120	–	-39.120	–
Dividend	–	–	–	-5.372	-5.372
Resultat integral de 2018	–	–	–	44.876	44.876
Operacions amb socis i propietaris:					
Prima d'assistència a la junta	–	-371	–	–	-371
Compra d'accions pròpies	–	–	-13.956	–	-13.956
Amortització d'accions pròpies	-931	-9.094	10.025	–	–
Saldo al 31-12-18 [1]	**32.363**	**202.231**	**-6.932**	**44.876**	**272.538**
Ajustaments del saldo [1]	–	–	–	-282	-282
Saldo al 31-12-18 [1]	**32.363**	**202.231**	**-6.932**	**44.594**	**272.256**
Transferència de guanys acumulats de 2018	–	38.299	–	-38.299	–
Dividend	–	–	–	-6.295	-6.295
Resultat integral de 2019	–	–	–	31.043	31.043
Operacions amb socis i propietaris:					
Prima d'assistència a la junta	–	-376	–	–	-376
Compra d'accions pròpies	–	–	-4.545	–	-4.545
Amortització d'accions pròpies	-888	-10.589	11.477	–	–
Saldo al 31-12-19	**31.475**	**229.565**	**–**	**31.043**	**292.083**

[1] Els imports corresponents al 31-12-18 i al 01-01-18 d'aquests epígrafs han estat reexpressats per aplicació de la NIIF 16.

13.4 Estat consolidat de fluxos d'efectiu

MILERS D'EUROS

		Exercici 2019	Exercici 2018
A)	**Fluxos d'efectiu de les activitats d'operació**	**59.431**	**48.210**
	Cobraments de clients	761.775	769.315
	Cobraments per variació neta del tram sense recurs del *factoring*	3.145	7.255
	Pagaments a proveeidors [1]	-599.280	-623.125
	Cobraments/pagaments per liquidacions d'IVA	1.231	1.367
	Pagaments a i per compte del personal ordinaris	-80.597	-76.294
	Pagaments a i per compte del personal passiu i per acomiadament col·lectiu	-1.618	-5.107
	Pagaments amb càrrec a provisions de remediació ambiental	-20.281	-7.727
	Pagaments d'altres provisions	-3.102	-1.633
	Altres cobraments/pagaments d'explotació	-443	-823
	Cobrament de subvencions per emissions indirectes de CO_2	6.056	1.390
	Cobrament d'altres subvencions	472	311
	Pagaments per interessos	-5.065	-4.838
	Cobraments per interessos	111	131
	Pagaments/cobraments per diferències de canvi netes	-111	-541
	Cobraments per dividends	600	720
	Cobrament per devolució de l'impost als guanys d'exercicis anteriors	4.618	–
	Pagament a compte de l'impost als guanys de l'exercici	-4.172	-8.306
	Pagaments per tributs locals i altres tributs	-3.908	-3.885
B)	**Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió**	**-31.352**	**-42.111**
	Adquisició d'actius intangibles	–	-540
	Adquisicions de propietats planta i equipament:		
	Inversions d'ampliació de capacitat	-21.469	-32.330
	Altres inversions	-15.631	-9.241
	Desinversió a propietats d'inversió	5.748	–
	Fluxos de caixa lliure (A+B)	**28.079**	**6.099**
C)	**Retribució a accionistes**	**-11.216**	**-19.699**
	Compra d'accions pròpies	-4.545	-13.956
	Pagament de prima per assistència a la junta d'accionistes	-376	-371
	Pagament de dividends	-6.295	-5.372
D)	**Fluxos de finançament**	**28.301**	**6.593**
	Disposició de préstecs a llarg termini	27.257	10.815
	Devolució i amortització de préstecs a llarg termini	-12.218	-10.868
	Variació neta de línies de *revolving* a curt termini	21.287	5.536
	Nous contractes d'arrendament financer [1]	1.189	2.699
	Pagaments a creditors per arrendament financer [1]	-7.045	-6.389
	Cancel·lació d'imposicions i dipòsits	789	5.457
	Constitució d'imposicions i dipòsits	-2.958	-657
E)	**Augment/disminució neta d'efectiu i equivalents (A+B+C+D)**	**45.164**	**-7.007**
	Efectiu i equivalents a l'efectiu a l'inici del període	15.845	22.743
	Efecte del tipus de canvi	108	109
	Efectiu i equivalents a l'efectiu a la fi del període	61.117	15.845

[1] Els imports corresponents a l'exercici 2018 d'aquests epígrafs han estat reexpressats per aplicació per primera vegada el 2019 de la NIIF 16.

14

SÈRIES HISTÒRIQUES DEL GRUP ERCROS

14.1. Estat consolidat de situació financera 52

14.2. Estat consolidat de resultat integral 53

14.1 Estat consolidat de situació financera

MILERS D'EUROS

Actius	31-12-19	31-12-18 [1]	31-12-17 [1]	31-12-16	31-12-15
Actius no corrents	**405.035**	**387.735**	**373.239**	**305.620**	**284.711**
Propietats, planta i equipament	296.937	281.689	269.388	249.231	235.296
Uns altres actius no corrents	108.098	106.046	103.851	56.389	49.415
Actius corrents	**251.380**	**237.657**	**248.727**	**254.561**	**226.956**
Inventaris	82.244	97.675	79.739	72.009	57.854
Comptes comercials per cobrar	86.595	98.656	123.040	102.135	113.496
Uns altres actius corrents i efectiu	82.541	41.326	45.948	80.417	55.606
Actius no corrents mantinguts per a la venda	–	–	–	–	–
Actius totals	**656.415**	**625.392**	**621.966**	**560.181**	**511.667**

Patrimoni i passius					
Patrimoni total	**292.083**	**272.256**	**247.361**	**219.826**	**175.878**
Passius no corrents	**120.937**	**112.191**	**124.149**	**124.298**	**104.496**
Préstecs a llarg termini	65.984	48.393	46.258	58.811	42.772
Provisions a llarg termini	13.261	17.150	28.102	35.080	30.789
Passius per impostos diferits i altres passius no corrents	41.692	46.648	49.789	30.407	30.935
Passius corrents	**243.395**	**240.945**	**250.456**	**216.057**	**231.293**
Préstecs a curt termini	103.173	83.837	79.620	89.341	98.375
Comptes comercials per pagar i altres comptes per pagar	101.226	107.655	118.654	106.855	115.548
Provisions i altres passius corrents	38.996	49.453	52.182	19.861	17.370
Patrimoni i passius totals	**656.415**	**625.392**	**621.966**	**560.181**	**511.667**

[1] Alguns imports no corresponen als reflectits en els estats consolidats de situació financera corresponents al tancament de 2018 i de 2017 ja que han estat reexpressats per aplicació de la NIIF 16.

14.2 Estat consolidat del resultat integral

MILERS D'EUROS

	Exercici 2019	Exercici 2018 [1]	Exercici 2017 [1]	Exercici 2016	Exercici 2015
Ingressos	**689.073**	**684.802**	**694.037**	**619.589**	**627.213**
Xifra de negoci	669.782	671.940	681.470	602.543	618.275
Altres ingressos d'explotació i variació en els inventaris	19.291	12.862	12.567	17.046	8.938
Despeses	**-628.169**	**-613.690**	**-619.726**	**-561.159**	**-594.589**
Aprovisionaments	-343.573	-341.780	-316.581	-270.215	-301.213
Personal	-83.127	-79.870	-83.387	-81.822	-79.863
Unes altres despeses d'explotació	-201.469	-192.040	-219.758	-209.122	-213.513
Resultat brut d'explotació («ebitda»)	**60.904**	**71.112**	**74.311**	**58.430**	**32.624**
Amortitzacions	-26.576	-26.365	-18.252	-19.371	-19.874
Benefici/pèrdues per deteriorament d'actius	-5.615	–	–	11.990	–
Costos per abandonament de la tecnologia de mercuri	–	–	-21.732	–	–
Resultat d'explotació («ebit»)	**28.713**	**44.747**	**34.327**	**51.049**	**12.750**
Resultat financer	-6.088	-7.029	-5.644	-5.727	-6.001
Guanys abans d'impostos	**22.625**	**37.718**	**28.683**	**45.322**	**6.749**
Resultat de les activitats interrompudes	–	–	–	–	–
Impostos als guanys i participacions no controladores	8.418	6.876	15.899	-157	478
Un altre resultat integral	–	–	-90	–	–
Resultat total de l'exercici	**31.043**	**44.594**	**44.492**	**45.165**	**7.227**

[1] Alguns imports no corresponen als reflectits en els estats consolidats del resultat integral corresponents als exercicis 2018 i 2017 ja que han estat reexpressats per aplicació de la NIIF 16.

Corporació

Seu social
Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: ercros@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073

Oficina de l'accionista
Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: accionistas@ercros.es
Tel.: (+34) 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073

Divisió de derivats del clor

Seu
Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: derivadosdelcloro@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073

Química bàsica
E-mail: quimicabasica@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 446 651
Fax: (+34) 932 321 460

Centre d'atenció al client («CAC»)
E-mail: cac@ercros.es
Zona Est:
Tel.: (+34) 902 518 100 i 934 446 682
Fax: (+34) 934 874 058
Zona Oest:
Tel.: (+34) 902 518 400
Fax: (+34) 934 874 058
Exportació:
Tel.: (+34) 934 445 337 i 934 446 675
Fax: (+34) 934 873 445

Delegació comercial a França
E-mail: ercrosfrance@ercros.fr
Tel.: +33 140 267 480

Plàstics
E-mail: plasticos@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 933 230 554
Fax: (+34) 933 237 921

Centre d'atenció al client («CAC»)
E-mail: cac@ercros.es
Tel.: (+34) 934 446 687
Fax: (+34) 934 517 802

Tractament d'aigües
E-mail: tratamientoaguas@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 532 179
Fax: (+34) 934 537 350

Centre d'atenció al client («CAC»)
E-mail: cac@ercros.es
Tel.: (+34) 934 532 179
Fax: (+34) 934 537 350

Centres de producció

Fàbrica de Flix
C/ Afores, s/n
43750 Flix (Tarragona)
E-mail: flix@ercros.es
Tel.: (+34) 977 410 125
Fax: (+34) 977 410 537

Fàbrica de Monzón
Carretera Nacional 240, Km 147
22400 Montsó (Osca)
E-mail: monzon@ercros.es
Tel.: (+34) 974 400 850
Fax: (+34) 974 401 708

Fàbrica de Sabiñánigo
C/ Serrablo, 102
22600 Sabiñánigo (Osca)
E-mail: sabinanigo@ercros.es
Tel.: (+34) 974 498 000
Fax: (+34) 974 498 006

Complex industrial de Tarragona

Fàbrica de Tarragona
Polígon industrial La Canonja
Carretera de València, s/n
43110 La Canonja (Tarragona)
E-mail: complejotarragona@ercros.es
Tel.: (+34) 977 548 011
Fax: (+34) 977 547 300

Fàbrica de Vila-seca I
Autovia Tarragona-Salou C-31 B, Km 6
43480 Vila-seca (Tarragona)
E-mail: complejotarragona@ercros.es
Tel.: (+34) 977 370 354
Fax: (+34) 977 370 407

Fàbrica de Vila-seca II
Carretera de la Pineda, Km 1
43480 Vila-seca (Tarragona)
E-mail: complejotarragona@ercros.es
Tel.: (+34) 977 390 611
Fax: (+34) 977 390 162

Divisió de química intermèdia

Seu
Avinguda Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
E-mail: quimicaintermedia@ercros.es
Tel.: (+34) 609 880 630 i 934 393 009
Fax: (+34) 932 321 460

Centre d'atenció al client («CAC»)
E-mail: cac@ercros.es
Tel.: (+34) 933 069 320/19/25
i 934 445 336
Fax: (+34) 932 472 052

Delegació comercial a Xina
E-mail: ercros@netvigator.com
Tel.: +85 231 494 521

Departament d'innovació i tecnologia
Polígon industrial Baix Ebre, carrer A
43897 Tortosa (Tarragona)
E-mail: quimicaintermediait@ercros.es
Tel.: (+34) 977 597 207
Fax: (+34) 977 597 095

Centres de producció

Fàbrica d'Almussafes
Polígon industrial Nord
C/ Venta Ferrer, 1
46440 Almussafes (València)
E-mail: almussafes@ercros.es
Tel.: (+34) 961 782 250
Fax: (+34) 961 784 055

Fàbrica de Cerdanyola
C/ Santa Anna, 105
08290 Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
E-mail: cerdanyola@ercros.es
Tel.: (+34) 935 803 353
Fax: (+34) 935 805 409

Fàbrica de Tortosa
Polígon industrial Baix Ebre, carrer A
43897 Tortosa (Tarragona)
E-mail: tortosa@ercros.es
Tel.: (+34) 977 454 022
Fax: (+34) 977 597 101

Divisió de farmàcia

Seu i fàbrica d'Aranjuez
Passeig del Deleite, s/n
28300 Aranjuez (Madrid)
E-mail: aranjuez@ercros.es
Tel.: (+34) 918 090 340
Fax: (+34) 918 911 092

Departament comercial
E-mail: farmaciacomercial@ercros.es
Tel.: (+34) 918 090 344
Fax: (+34) 918 923 560

Aquest informe anual es va editar a Barcelona a l'abril de 2020.

Coordinació: Secretaria general d'Ercros

© Ercros, S. A. abril de 2020

Disseny: maestra vida s.l.

Per a més informació:
Secretaria general de Ercros
Avinguda Diagonal, 593–595, 2ª planta
08014 Barcelona
Tel.: (+34) 609 880 630 y 934 393 009
Fax: (+34) 934 308 073
E–mail: ercros@ercros.es
www.ercros.es